Ernesto Che Guevera

Gençlik Üzerine Yazılar

Aren Yayıncılık

Ernesto Che Guevara

Gençlik Üzerine Yazılar

Arya Yayıncılık

Arya Yayıncılık
aryayesilelma@gmail.com
aryayayincilik@gmail.com

Seri No: 46
Gençlik Üzerine Yazılar
Message to youth

Kapak Tasarımı: Eylem Erdem
Dizgi - Mizanpaj: Genim Renas
Hukuk Danışmanı: Derya Demirkol
Redaktör: Jiyan Bawer-Arjin Akdağ
Çeviri: Baran Aladanlı
Birinci baskı: 2010
ISBN: 978- 975- 8491- 47- 6

Baskı: Barış Matbaa Mücellit
Davutpaşa Cd. Güven San. Sitesi. C Blok No: 291
Topkapı / İstanbul - 0212 674 85 28

© Arya Yayıncılık 2010
© Bu kitabın yayın hakları 'arya yayıncılık'a aittir.
İzinsiz çoğaltılamaz, kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Zafer Mh. Dutluk Çıkmazı No: 1/5
Bahçelievler / İstanbul
0212 222 38 01 / 0532 223 71 31

Ernesto Che Guevara

Gençlik Üzerine Yazılar

(Message to youth)

Arya Yayıncılık

Komutan
Ernesto Che Guevera'nın
Anısına

Devrimci Yoldaşlar;

Che ile 1955 yılının bir Temmuz ya da Ağustos günü tanıştık. Ve bir gece -anılarında belirttiği gibi- "*Gramma*" mürettebatının gelecekteki üyelerinden biri oldu. O zamanlar, bu sefer için ne gemi, ne silah, ne de insan vardı elde. Böylece, Raul'le birlikte Che "Gramma"nın ilk baştaki grubuna katıldı.

O zamanlardan bu yana on iki yıl geçti; bunlar mücadele ve tarihle geçen yıllardı. Bütün bu yıllar boyunca, çok sayıda değerli ve yeri doldurulamaz hayatı aldı ölüm; ve aynı zamanda da, yine bütün bu yıllar boyunca, olağandışı kişiler çıktı ortaya, halktan kişilerle Devrimin insanları arasında olağandışı dostluk, yakınlık ilişkileri kuruldu.

Bu akşam, sizlerle burada Devrimdeki yoldaşlarımızın en yakınlarından, en hayran olu-

nanlarından, en sevilenlerinden ve hiç kuşkusuz, en önemlilerinden birine ilişkin olarak bu duyguları herhangi bir biçimde dile getirmeyi denemek için toplandık; onun için, onunla yan yana mücadele eden kahramanlar için ve Tarih'te şanlı ve silinmez bir sayfa açan enternasyonalist ordusunun saflarında onunla birlikte düşenler için bu duyguları dile getirmeyi denemek için toplandık.

Che, herkeste hemen o anda kendisine bir yakınlık uyandıran kişilerdendi; onu niteleyen öteki olağandışı nitelikleri tanımadan önce, bu alçakgönüllülüğü, kişiliği, sadeliği ve yoldaşlık ruhu ve eşsizliği ile sevilirdi.

İlk zamanlarda birliğimizin doktoruydu. Bağlar işte böyle kurulmaya başlamıştı ve duygular da işte böyle doğdu.

Emperyalizme karşı derin bir nefret ve öfke beslemekteydi; bunun nedeni siyasal olgunluk açısından yüksek bir gelişme derecesine ulaşması değildi yalnızca, kısa bir süre önce, paralı askerlerin, bu ülkede Devrimi önleyen canice emperyalist müdahalelerini izlemek fırsatına da sahip olmuştu.

Onun gibi biri çok fazla kanıta ihtiyaç duymazdı. Küba'nın da benzer koşullar içerisinde olduğunu bilmek, bu duruma karşı elde silah

mücadeleye hazır insanların bulunduğunu bilmek, bu insanların gerçek devrimci ve yurtsever duygularla harekete geçtiklerini bilmek yeterliydi onun için. Ve bu yeter de artardı bile.

Böylece, 1956 yılının Kasım ayının son günlerinden birinde, bizimle birlikte Küba'ya doğru ilerledi. Bu seyahatin onun için çok çetin olduğunu hatırlıyorum. Çünkü seyahate çıkış koşulları nedeniyle, gereken ilaçları bile edinemedi ve bütün yol boyunca da, dayanamayacağı, ama hiçbir şekilde de yakınmadığı, şiddetli astım nöbetleri geçirdi.

Varır varmaz ilk savaşları vermeye başladık, ilk yenilgiyi aldık ve birkaç hafta sonra yeniden toplandık -bildiğiniz gibi- "Gramma" seferinden geriye kalan bir grup kişi. Che birliğimizin doktoru görevini yerine getiriyordu hep.

Bunu, Che'nin müfrezenin hem askeri hem de doktor olarak yer aldığı ilk muzaffer çarpışma izledi; zaferle sonuçlanan ikinci çarpışmada, Che artık sıradan bir asker değildi, bütün eylemlerde onu niteleyen olağandışı başarılardan birini ilk kez olarak gerçekleştirerek, bu çarpışmaya katılan bütün askerler arasında en önde gelendi; gücümüz gittikçe büyüyordu ve o zaman için olağandışı önem taşıyan bir çarpışmaya girdik.

Güç bir durumdu. Pek çok kere, gelen bil-

giler yanlıştı. Güpegündüz, şafakta, deniz kıyısında bulunan, güçlü biçimde korunan ve iyice silahlanmış, bir mevziye karşı ardımızda bize çok yakın bir durumda bulunan yabancı birlikler olduğu halde saldırmaktaydık.

Bu karışık durumda, insanlardan büyük bir gayret istemek gerekiyordu ve yoldaş Juan Almedia'nın en çetin görevlerinden birini üstlenmiş olmasına rağmen, kanatlardan biri tümüyle güçten yoksun, bir başka kanatsa saldırı gücünden yoksun bulunuyordu ve eylemin bütününü tehlikeye sokabilirdi. Bu anda, henüz doktordan başka bir şey olmayan Che, içlerinden biri makineli tüfekle silahlanmış durumda olan, üç yada dört kişi istedi, birkaç saniye sonra da o yönde saldırıda bulunmak görevini yerine getirmek için hızla ilerlemeye koyuldu.

Bu durumda, Che yalnızca yoldaşlarını gözetmeyip, aynı zamanda yaralı düşman askerlerini de tedavi ederek, bir savaşçı kadar, bir doktor olarak da sivrildi. Ve düşmanın bütün silahlarını alıp, bu mevziyi terk etmek ve çeşitli düşman güçlerinin tuzakları arasında uzun yürüyüşe geçmek zorunda kaldığımızda, yaralıların yanında birinin kalması gerekti, kalan kişi Che oldu. Askerlerimizin küçük bir grubunun yardımıyla, onları gözetti, hayatlarını kurtardı ve daha sonra da, onlarla birlikte, birliğe katıldı.

Bu anla birlikte, yetenekli ve yılmaz bir önder, güç bir görev karşısında, bu görevi yerine getirmek karşısında, bu görevi yerine getirmek için kendisine yalvarıp yakarılmasını istemeyen insanlardan biri olarak ortaya çıktı.

El Uvero çarpışmasında işte böyle davrandı, ilk yılların adı anılmayan bu durumunda da aynı şekilde davranmıştı: Bir ihanet sonucu, zaten az kişiden oluşan birliğimiz çok sayıda uçağın baskınına uğradığında ve bombalar altında geri çekilirken, oldukça büyük bir mesafeyi aştıktan sonra, ilk baştaki eylemlerde bizlere eşlik eden, daha sonralarıysa, yakınlarını görmek için izin isteyen, çünkü yeni oluşmuş durumda henüz hiçbir kesin disipline uymuyordu, köylü kökenli askerlerimizden birkaçının tüfekleri hatırımıza geldi. O anda, bu tüfekleri kaybedebileceğimizi düşündük.

Sorun ortaya konduğunda, Che kendisinin gidip bu tüfekleri almasını önerdi ve zaman geçirmeksizin de gitti atılan bombalar altında.

Kişiliğinin başlıca özelliklerinden biriydi bu: En tehlikelisi bile olsa, bir görevi yerine getirmek için kendini feda etmeye her an, dolaysızca hazır bulunması. Bu özellik, bizimle birlikte mücadele eden, bu ülkede doğmamış olan, ruhu kıtanın başka yanlarında da mücadele düşüncesiyle kaynayan, her şeyden önce kendini başkalarına feda

etme düşüncesinin benimsemiş, her zaman en güç olanı yerine getirmeye, hayatını ara vermeksizin tehlikeye atmaya hazır durumda bulunan bir insan olan bu yoldaşa karşı hayranlık, çifte hayranlık uyandırıyor bu doğal olarak.

Sierra Maestra'da örgütlenen, ikinci birliğin başkanı ve Komutanı rütbesini işte böyle elde etti; saygınlığı işte böyle artmaya başladı, savaş sürecini doruğuna ulaştırması gereken, sınıfsız bir savaşçı ünvanını işte böyle kazandı.

Che eşsiz bir askerdi; Che eşsiz bir şefti; askeri bakımdan Che olağanüstü ölçüde yetenekli, olağanüstü ölçüde değerli, olağanüstü ölçüde saldırgan biriydi. Ve bir gerilla olarak zayıf bir noktası vardıysa bu, aşırı saldırganlığı, tehlikeye duyduğu eksiksiz nefretti.

Düşmanlar ölümünden sonuçlar çıkarmayı deniyorlar. Che bir savaş ustasıydı, Che bir gerilla sanatçısıydı! Sayısız durumlarda tanıtlamıştı bunu, ama özellikle olağanüstü iki kahramanlıkla tanıtladı: Bunlardan biri, dümdüz ve bilinmedik bir arazide binlerce askerin izlediği bir birliğin başında olarak giriştiği saldırıydı; Camilo ile birlikte müthiş bir askeri başarı elde etti işte o zaman. Bundan başka, Las Villas'daki yıldırım seferinde kanıtladı bunu, ama özellikle de, yalnızca 300 kişilik bir birlikle, tankların, topçu birliğinin ve birkaç bin piyadenin koruduğu bir

şehre girdiği zaman, Santa Clara'ya yaptığı gözü pek saldırıda kanıtladı.

Bu iki başarısı olağanüstü yetenekli bir şef, devrimci mücadelenin ustası, sanatçısı ünvanını sağladı ona.

Bütün bunlara rağmen, kahramanca ve şanlı ölümüyle gerilla düşüncelerinin ve anlayışlarının değeri yadsıtmak isteniyor.

Sanatçı ölebilir, hele devrimci mücadele kadar tehlikeli bir sanatın sanatçısıysa, ama hiçbir zaman ölmeyecek olan şey, bütün zekasını emrine verdiği, hayatını feda ettiği sanattır.

Bu sanatçının bir çarpışmada ölmesinde ne gariplik var ki? Oysa olağanüstü olan şey, devrimci mücadelemiz boyunca hayatını tehlikeye attığı sayısız durumlardan birinde, bir çarpışmada ölmemiş olmasıdır. Az bir öneme sahip eylemlerde hayatını kaybetmesini engellemek amacıyla pek çok kez müdahale etmek gerekiyordu.

Böylece, katıldığı sayısız çarpışmalardan birinde, bir çarpışmada öldü. Bu çarpışma öncesindeki koşullara ilişkin aşırı saldırganlığının ulaştığı düzeye ilişkin sonuçlar çıkarmak ve bir yargıda bulunmak için gereken öğelere sahip değiliz, ama ne olursa olsun şunu söyleriz yine:

Eğer, gerilla olarak, zayıf bir noktası vardıysa, bu, tehlikeye duyduğu kesin nefret, aşırı ölçüdeki saldırganlığı ile dile geliyordu.

Düşüncelerimizin onunkiyle uyuşması güçtür, çünkü hayatının, mücadele içinde çelikleşmiş deneyinin, önder yeteneklerinin, prestijinin ve yaşarken dile getirdiği her şeyin, belki de kendine ilişkin düşünceleri aştığının, kat be kat aştığının farkındayız biz.

Davranışı belki de tarih içinde insanın ancak görece bir değeri olduğu düşüncesi, insanlarla birlikte davaların da yok olmadığı ve Tarih'in buyurgan ilerleyişinin durmadığı ve önderin ölümüyle de durmayacağı düşüncesi tarafından güçlü bir şekilde etkilenmişti.

Kesindir bu, hiçbir kuşku duyulamaz bundan. Buysa onun insanlara olan inancını, düşüncelere olan inancını, örneğe olan inancını gösterir. Bununla birlikte, bundan birkaç gün önce de söylediğim gibi, bütün yüreğimizle onu yeni zaferler yaratırken, zaferleri yönetirken, zafer yaratıcı olarak görmek isterdik, çünkü onun sahip olduğu deneye ve gerçekten de olağanüstü yeteneklerine sahip olan, onun çapında insanlar bulmak güçtür.

Onun gösterdiği örneğe gerçek değerini verebilecek durumdayız; bu örneğin bir rekabet ne-

deni gibi iş göreceğine ve halkın bağrında, ona benzer insanların oluşmasına imkan vereceğine inanıyoruz.

Kendinde topladığı bütün erdemleri tek bir kişide bulmak kolay değildir. Bir insanın, bu denli kendiliğinden bir biçimde, onunki gibi bir kişiliği oluşturması kolay değildir. Düzeyine erişebilmenin güç, aşmanınsa imkansız olduğu insanlardan olduğunu söyleyeceğim. Ama onun gibi insanları, kendi örnekleriyle, kendisi gibi başka insanların da oluşmasına katkıda bulunabileceklerini de söyleyeceğiz.

Che'de yalnızca savaşçıya, büyük başarılar elde edebilecek bir insana hayranlık duymuyoruz. Yaptığı şey, yapmakta olduğu şey, bir avuç insanın başında, Yankee emperyalizmi tarafından donatılmış, Yankee'lerin danışmanları tarafından eğitilmiş, komşu ülkelerin oligarşileri tarafından desteklenen tüm bir oligarşi ordusuna karşı çıkmış olması, işte tek başına bu olgu, olağanüstü bir başarıyı temsil eder.

Tarih'e bakıldığında, bu denli az sayıda bir grup insanın başında olan bir kişinin bu denli geniş kapsamlı bir görevi, bir avuç insanın başında bulunan bir kişinin bu denli büyük güçlerle çarpıştığı bir görevi yüklendiği başka hiçbir örnek bulunamayacaktır büyük bir ihtimalle. Kendine olan inancın böyle bir kanıtlanması, bütün halk-

lara olan inancın böyle bir kanıtlanması, insanların savaşma yeteneklerine olan inancın böyle bir kanıtlanması, Tarih'in sayfalarında istenildiği kadar aransın, buna benzer bir şey bulunamaz.

Ve öldü.

Düşmanlar onun düşüncelerini ortadan kaldırdıklarını, onun gerilla savaşçısı düşüncelerini, silahlı devrimci mücadeleye ilişkin düşüncelerini ortadan kaldırdıklarını sanıyorlar. Bir şans eseri, yapmayı başardıkları şey, savaşın düşmana sunabileceği beklenmedik elverişli durumlardan yararlanmaktı. Az önce sözünü ettiğimiz şu aşırı saldırganlığın, bunda olduğu gibi daha binlerce başka çarpışmada da ölüme karşı beslediği büyük nefretin kolaylaştırdığı bu fırsatın da ne denli rastlantı sonucu olduğu bilinmez.

Bağımsızlık savaşımızda da durum aynıydı. Dos Rios savaşında Bağımsızlığımızın havarisi öldürüldü. Punta Brava savaşında, yüzlerce çarpışmada yer almış olan Antonio Maceo öldü. Buna benzer çarpışmalarda Bağımsızlık savaşımızın sayılamayacak kadar çok önderi, yurtseveri öldü. Ama bütün bunlar Küba'nın davasının sonu anlamına gelmiyordu.

Birkaç gün önce söylediğimiz gibi, Che'nin ölümü devrimci hareket için sert bir darbeydi, çünkü bu darbe. Hareketi kuşkusuz, en bilgili ve

en deneyli önderinden ediyordu.

Bununla birlikte. Zafer şarkısı söyleyenler nasıl da yanılıyorlar. Ölümünün, onun düşüncelerinin yenilgisi, onun taktiğinin yenilgisi, onun gerilla savaşçısına ilişkin düşüncelerinin yenilgisi, onun tezlerinin yenilgisi anlamına geldiğini sananlar da yanılıyorlar. Çünkü bir ölümlü gibi, kendini kurşunlara defalarca hedef eden bir insan gibi ölen bu insan, bir kader darbesiyle onu vuranlardan asker olarak, önder olarak bin kez daha yetenekliydi.

Böyle olsa bile, devrimciler bu düşmanca darbeyi nasıl karşılamalıdırlar?

Bu konuda söz söylemesi gerekseydi Che'nin düşüncesi ne olurdu? Latin Amerika Dayanışması Konferansı'na gönderdiği mesajında *ölümün nerde olursa olsun karşısına çıkabileceğini, ama yine de ölüme hoş geldin diyeceğini- yeter ki attığı savaş çığlığı bunu anlayan bir kulağa ulaşmış olsun, yeter ki bir başka el silahın kabzasına doğru uzanmış olsun;* mesajında bu konudaki düşüncesini açıkça belirtti.

Attığı savaş çığlığıysa, bunu anlayan tek bir çığlığa değil de, milyonlarca kulağa ulaşacaktır. Silahın kabzasına doğru uzanan ellerse, onun örneğinden esinlenen, milyonlarca el olacaktır!

Yeni önderler çıkacak ortaya. İnsanlar, silaha doğru uzanan eller ve anlayışlı kulaklar, bütün devrimlerin önderlerinin kaynaklandığı halkın saflarından çıkacak yeni önderlere ihtiyaç duyacaklardır.

Silaha doğru uzanan bu eller, olağanüstü bir önderi, Che'nin büyük yeteneklerine sahip bir önderi beklemeyecekler artık. Bu önderler mücadele süreci içinde oluşacaklar, bu önderler, er ye de geç, silahı kavramak için uzanan milyonlarca elden, milyonlarca anlayışlı kulağın saflarından fışkıracaklar.

Devrimci mücadelenin pratikteki düzeni içinde ölümünün doğrudan bir yansıya neden olabileceğini düşünmüyoruz. Yeniden silahı eline aldığında, Che'nin kendisi, hızlı bir zafer elde etmeyi düşünmüyordu, oligarşi ve emperyalizmin güçlerine karşı hızlı bir zafer elde etmeyi düşünmüyordu. Deneyli savaşçı mantığı gerekirse beş, on, on beş, yirmi yıl boyunca, gerekirse de bütün hayatı boyunca mücadele etmeye hazırdı.

Ölümünün ve verdiği örneğin zamanla müthiş bir yansıya neden olacağını, yenilmez bir güç kazanacağını söylemeliyiz.

Bu beklenmedik talihe körü körüne sarılmaya çalışanlar, onun önder yeteneklerini ve deneyimi yadsımaya boşu boşuna çabalıyorlar. Che olağa-

nüstü yetenekli bir askeri önderdi. Ama Che'yi hatırladığımızda, Che'yi düşündüğümüzde, özellikle askeri niteliklerini getirmiyorduk aklımıza. Hayır! Savaş bir amaç değil, bir araçtır, savaş devrimciler için araçtan başka bir şey değildir. En başta, önemli olan şey, devrimdir. En başta önemli olan şey, devrim davasıdır, devrimci düşüncelerdir, devrimci hedeflerdir, devrimci duygulardır, devrimci erdemlerdir!

Düşünce alanındaki, duygusal alandaki, devrimci erdemler alanındaki, zeka alanındaki üstünlükleri ile Che, askeri nitelikleri bir kenara bırakıldığında, devrimci hareket için ölümünün temsil ettiği büyük kayba işte tam da bundan yakınıyoruz.

Çünkü Che, olağandışı kişiliğinde, birlikte bulunması güç olan erdemleri topluyordu. Aşılmaz bir eylem adamı olarak gösterdi kendini, ama Che aşılmaz bir eylem adamı değildi yalnızca. Che derin bir kültüre sahip, ileriyi gören birinin zekasına sahip, derin düşünceli bir adamdı da. Başka değişle düşünce adamıyla eylem adamı birleşmişti kişiliğinde.

Derin düşüncelere sahip, düşünce adamı ile eylem adamı özelliği söz konusu değildir yalnızca. Devrimci olarak, Che kendinde bir devrimcinin erdemlerinin en eksiksizinin anlatımı olarak tanımlanabilen erdemleri topluyordu: *Kelimenin*

tam anlamıyla bir insan, mutlak bir içtenlik ve yüce bir dürüstlük sahibi bir insan, davranışında gerçekte hiçbir leke bulunmayan bir insan. Sahip olduğu bu erdemlerle, gerçek bir devrimci örneği denilebilecek olan şeyi dile getiriyordu.

Pek çok kez, birinin ölümü üstüne konuşmalar yapılır, pek çok kez, ölen kişinin erdemleri öne çıkarılır, ama Che için söylediklerimiz kadar doğruluk ve kesinlikte bir insanüstüne söz söylemek ender görülür: *Devrimci erdemlerin gerçek bir örneğiydi!*

Bundan başka, bir diğer niteliğini daha eklemek isterim; bu ne düşünsel bir nitelik, ne iradeye ilişkin bir nitelik, hatta ne de mücadeleyle, deneyle oluşan bir niteliktir; yüreğe ilişkin bir niteliktir bu, çünkü Che olağanüstü insani, olağanüstü duygulu bir insandı.

Bunun içindir ki, hayatını düşündüğümüzde, davranışlarını düşündüğümüzde, kendi kişiliğinde yalnızca bir eylem adamının özelliklerini toplamış olmakla kalmayıp, aynı zamanda da bir düşünce adamının, çelikten bir kişilikle, çelikten bir iradeyle, dizginlenmez bir direngenlikle birleşmiş olağanüstü bir duyarlılığa sahip bir adamın özelliklerini birleştirebilmesi bakımından son derece güç bulunur bir insan olduğunu söylüyoruz. İşte bunun içindir ki, gelecek kuşaklara örnek asker olarak deneyini ve bilgilerini bırak-

makla kalmayıp, zekasının eserlerini de bıraktı. Klasik yazarlardan birinin ustalığıyla yazıyordu. Savaş anlatıları eşsizdir. Düşüncesinin derinliği etkileyicidir. En büyük bir ciddiyetle, olağanüstü bir derinlikle sarılmaksızın hiçbir şey yazmadı ve bu yazılarından kimilerinin devrimci düşüncenin klasikleri olarak geleceğe kalacaklarından kuşku duymuyoruz.

Böylelikle, bizlere derin ve güçlü zekasının ürünlerini bıraktı. Çalışması, çabalaması olmaksızın belki de unutulmuş olacak sayısız anı, sayısız anlatı.

Vatanımızın hizmetinde bulunduğu yıllar boyanca, yorulmak bilmez bir emekçi olarak, tekbir gün bile dinlenmedi. En yüksek sorumluluk taşıyan pek çok görevi yüklenmişti. *Ulusal Banka Başkanı, Planlama Kurulu Başkanı, Sanayi Bakanı, askeri bölgeler Komutanı, siyasal, iktisadi ve dostluk heyetlerinin Başkanı.*

Evrensel zekası sayesinde, en büyük bir güvenle, herhangi bir alanda, herhangi bir yönde herhangi bir görevin yerine getirilmesine girişebiliyordu. Pek çok uluslararası konferansta vatanımızı parlak biçimde temsil etti! Tıpkı çarpışmalarda askerleri parlak bir biçimde yönetebildiği gibi, tıpkı kendisine verilen herhangi bir kuruluşta örnek bir emekçi olduğu gibi, ve tek bir gün bile, tek bir saat bile dinlenmedi! Ça-

lışma odasının pencerelerine doğru bir göz atıldığında, gece geç vakitlere kadar ışığın yandığı görülürdü, öğrenmekteydi çünkü, yada daha doğrusu, çalışmakta ve öğrenmekteydi. Bütün sorunlarla ilgilendiği için yorulmak bilmez bir okurdu. İnsanın bilgilerinin doruklarına ulaşmak için duyduğu giderilmez istek gerçekte doyurulamazdı, uykudan vazgeçtiği saatleri, öğrenime veriyordu.

Yasal tatil günlerini, karşılıksız çalışmaya ayırıyordu. Bugün bütün ülkede yüz binlerce kişinin kendilerini verdiği bu tür çalışmanın esin kaynağı, başlatıcısı oydu, halkımızın elleri arasında, her geçen gün daha da güçlenen bu tür çalışmanın esin kaynağıydı.

Ve devrimci olarak da, komünist devrimci olarak da, ahlaki değerlere, insanların vicdanına sonsuz bir inanç beslemekteydi. Ahlaki itkilerin insan toplumunda komünizmin kuruluşunun temel kaldıracı olduğunu çok açık bir biçimde anladığını da söylememiz gerek.

Çok düşündü, pek çok şey geliştirip yazdı. Che'nin eserlerinin, Che'nin devrimci ve siyasal düşüncesinin, Latin Amerika'daki devrimci süreç içinde ve Küba devriminin gelişme süreci içinde yıkılmaz bir değer kazanacağını böyle bir günde belirtmek gerekir. Düşünce ve eylem adamı olarak, en katıksız ahlaki erdemlere sahip

insan olarak, eşsiz bir insani duyarlılığa sahip insan olarak kusursuz davranış sahibi insan olarak evrensel bir değere sahip olduklarından ve olacaklarından kuşku duymuyoruz.

Çarpışırken ölen gerilla savaşçısının ölümü karşısında emperyalistler zafer şarkıları söylüyorlar; böylesine olağanüstü bir eylem adamını ortadan kaldırmalarını mümkün kılan tarih karşısında emperyalistler zafer şarkıları söylüyorlar.

Ama emperyalistler, eylem adamı olma özelliğinin bu savaşçı kişiliğinin sayısız özelliklerinden yalnızca bir tanesi olduğunu ihtimal bilmiyorlar ya da bilmez görünüyorlar. Ve acıdan söz açıldığında bir eylem adamının kaybı kadar, bir ustanın kaybına da yakınıyoruz. Öldüğünde ancak 39 yaşında olmasından büyük üzüntü duyuyoruz, kaybettiğimiz durmadan büyüyen bu deneyin, bu zekanın değerli ürünlerini düşündüğümüzde büyük üzüntü duyuyoruz.

Devrimci hareket için, bu kaybın büyüklüğünü anlıyoruz. Bununla birlikte, işte emperyalist düşmanın zayıf noktası budur: Fiziksel olarak insanın ortadan kaldırılmasıyla, bu insanın düşüncesini de ortadan kaldırdığını sanır, fiziksel olarak insanın ortadan kaldırılmasıyla, bu insanın sunduğu örneğin de ortadan kaldırıldığını sanır.

Ve buna utanmazcasına inanıyorlar ki, çarpışmada ağır biçimde yaralanmış olmasından sonra, onu öldürdükleri koşulları ki bunlar dünya kamuoyunca kabul edilmiştir, en doğal şey gibi, yayımlamakta hiç mi hiç duraksama göstermediler izledikleri bu yolun aşağılıklığı karşısında duraksamadılar. Ve zaptiyelerin bir hakkı olarak da, ağır bir biçimde yaralanmış bir devrimcinin öldürülmesini açığa vurdular.

Daha beteriyse, Che'yi konu alan adli bir davanın müthiş bir yankı uyandıracağını, böylesi bir devrimciyi suçlu sandalyesine oturtmanın imkansız olacağını ileri sürerek bunu yaptıklarını açıklamaya kadar işi vardırmalarıdır.

Yalnız bu kadar da değil -ondan geriye kalanları ortadan kaldırmaktan bile çekinmediler. İster doğru ister yanlış olsun, cesedinin yakıldığını bildirdiler; bununla da duydukları kaygıyı açığa vurmaya başlıyorlar, bir savaşçının fiziksel hayatını ortadan kaldırarak onun düşüncelerinin de, sunduğu örneğin de ortadan kaldırılacağına o denli inanmadıklarını göstermeye başlıyorlar.

Che bu kıta üstünde yaşayan sömürülenlerin ve ezilenlerin davasından başka bir davayı savunurken, başka çıkarları savunurken ölmedi. Che bu dünya üstünde yaşayan yoksulların ve zavallıların davasından başka bir davayı savunurken ölmedi. Düşmanları bile, hatta en azılı düşman-

ları bile, bu davayı savunurken gösterdiği örnek biçime ve fedakarlığa karşı çıkmaya cesaret edemiyorlar.

Ve tarih karşısında, onun gibi davranan insanlar, zavallıların davası için her şeyi yapan ve her şeyi veren insanlar her geçen gün sayıca artmakta, halkların yüreğinde her geçen gün daha derinlere girmekte; emperyalist düşmanlar daha şimdiden bunun farkına varmaya başlıyorlar ve onun ölümünün, kendisiyle eşit düzeye çıkmaya kararlı pek çok insanın fışkıracağı bir tohum olacağını anlamakta gecikmeyecekler.

Bu kıta üstündeki devrimci davanın bu darbenin üstesinden geleceğinden, bu kıtadaki devrimci davanın bu darbeyle yıkılmayacağından tümüyle eminiz.

Devrimci açıdan, halkımız açısından, Che'nin örneğini nasıl ele almalıyız? Onu kaybettiğimizi mi düşünüyoruz? Onun yeni yazılarını görmeyeceğimiz doğrudur, sesini duymayacağımız doğrudur. Ama Che dünyaya bir miras bıraktı, büyük bir miras bıraktı ve onu bu denli yakından tanımış olan bizler de, büyük bir ölçüde onun mirasçıları olabiliriz.

Bize devrimci düşüncesini miras bıraktı, devrimci erdemlerini miras bıraktı, kişiliğini, iradesini, direngenliğini, çalışma ruhunu miras

bıraktı! Ve Che'nin örneği halkımız için bir model olmalıdır, Che'nin örneği halkımız için ideal için bir model olmalıdır!

Devrimci savaşçılarımızı, militanlarımızı, insanlarımızı nasıl tasarladığımızı açıklamamız gerekirse, hiç duraksamadan, ***Che gibi olsunlar demeliyiz.*** Çocuklarımızın nasıl eğitilmelerini istediğimizi açıklamamız gerekirse hiç duraksamadan, ***Che gibi olsunlar demeliyiz***.

Bir insan modeli, bu dünyada olmayan bir insan modeli, geleceğe ait olan bir insan modeli istersek, davranışında hiçbir leke olmayan bu modelin Che olduğunu tüm yüreğimle söylerim! Çocuklarımızın nasıl eğitilmelerini istediğimizi açıklamamız gerekirse, tüm yılmaz devrimci yüreğimizle, Che gibi olmalarını isteriz! Demeliyiz.

Che yalnızca bizim halkımız için değil, ama Latin Amerika'daki her bir halk için de bir insan modeline dönüştü. Devrimci çilekeşliği, devrimci fedakarlık ruhunu, devrimci savaşkanlığı, devrimci çalışma ruhunu en yüksek düzeye çıkardı, en devrimci anlatımlarına yakınlaştırdı.

Çağımızda hiçbir insan, proleter enternasyonalizmi, söz konusu olduğunda, proleter enternasyonalizmine bir örnek arandığında, bu örnek, bütün öteki örneklerden çok, Che'nin sunduğu

örnektir! Aklında ve yüreğinde bayraklar, önyargılar, şovenizm, bencillik ortadan kalkmıştı, cömert kanı bütün halkların kaderi için, bütün halkların davası için akmaya hazırdı, herhangi bir anda akmaya hazırdı!

Böylelikle, çeşitli çarpışmalarda yaralandı ve kanı bu toprağa aktı; sömürülenlerin ve ezilenlerin. Yoksulların ve zavallıların kurtuluşu için Bolivya'da aktı kanı. Bu kan bütün Amerikalı halkların adına aktı, Vietnam adına aktı, çünkü oligarşilere karşı, emperyalizme karşı mücadele ederken, Vietnam'la büyük bir dayanışma içinde bulunduğunu dile getirdiğini biliyordu!

İşte bunun içindir ki, devrim yoldaşlarımız, geleceği kararlı ve sarsılmaz biçimde göz önüne almalıyız. Düşman karşısında uzlaşmazlık ve enternasyonalizm konusunda Che'nin örneğinden esinlenmeye çalışmalıyız her zaman.

İşte bunun içindir ki, bu geceden sonra, bu etkileyici törenden sonra, büyüklüğüne, disiplinine, bağlılığına inanılamayan bu halkın ne denli duygulu olduğunu kanıtlayan, bu halkın ne denli minnettar olduğunu kanıtlayan, bu halkın çarpışmada ölen yiğitlerin anısına ne denli saygı gösterdiğini kanıtlayan, bu halkın devrimci ilkeleri ve devrimci bayrakları hep daha yükseklerde taşıdığını ve taşıyacağını kanıtlayan bu görkemli saygı gösterisinden sonra, bu gün, anma töre-

ninin şu anlarında, gelecek konusunda iyimser düşünceler besliyoruz, halkların kesin zaferi konusunda mutlak bir iyimserlik besliyoruz.

Che'ye ve onunla birlikte çarpışıp, onunla birlikte ölen kahramanlara şunu söylüyoruz:

Hasta la victoria siempre!
(Daima zafere doğru)

Vatan ya da ölüm!

Yeneceğiz!

Fidel CASTRO
(Devrim alanı,
Havana, 18 Ekim 1967)

Birinci Latin Amerika Gençleri Kongresi'ne [1]

Latin Amerikalı ve bütün Dünyalı yoldaşlar, vatanımızın içinizden her birine ve temsil ettiğiniz ülkelerden her birine ayrı ayrı yolladığı selamı sırayla saymaya başlasam sözü uzatmış olurdum şimdi. Ama yine de biz, doğal felaketlere ya da emperyalizmin felaketlerine uğramış ülkeleri temsil eden bazı kişileri belirtmek isteriz. Bu akşam, az önce genç sesini dinlediğiniz, ama olgunluğu ile emekçi kardeşlerimize kılavuz ve örnek olabilen Şili halkının, tarihin en müthiş depremlerinden birine uğramış ve acı çekmekte olan bu halkın temsilcisi Clotario Blest'i selamlıyoruz özellikle.

Sömürgeciliğe karşı, korkusuzca sesini yükselten ve köylü kitlelerinin isteğini derin ve yiğitçe bir toprak reformunda dile getiren ilk Latin Amerikalı ulusun Başbakanı Jacobo Arbenz'i de özel olarak selamlamak istiyoruz. Bize sorunun köküne gitmemiz ve iktidarı ellerinde bulunduranlarla bunların askerlerinin kafalarını bir vuruşta koparmamız konusunda örnek olduğu ve hükümetin üstesinden gelemediği tüm ek-

sikliklerin doğru bir değerlendirmesini sağladığı için hem kendisine hem de yıkılan demokrasiye teşekkür etmek isteriz.

Aynı zamanda, Amerika'da belki de en çok acı çeken toplumlardan olan diğer iki heyeti de selamlamak istiyoruz: Özgürlüğün ilanından 150 yıl sonra bugün bile hala ilk adımı, belki de en güç adımı, yani en azından biçimsel olarak, özgür bir hükümet edinme adımını edinmek için mücadele etmekte olan Porto Riko heyetini. Ve Porto Riko'lu delegelerin benim ve tüm Küba'nın selamını Pedro Albizu Campos'a[2] götürmelerini isterim; büyük bir cesaretle izlediği yol için kendisine duyduğumuz şükranı, tüm içtenliğimizi ve heyecanımızı ve Kuzey Amerika'nın sözde demokrasisinin zindanlarından birinde bulunsa bile özgür olan bu insana tüm özgür insan kardeşliğimizi iletmelerinden memnun olacağız.

Ama bugün, bu ne denli tuhaf görünürse görünsün, Kuzey Amerika halkının en katıksız yanını temsil eden bir heyeti de selamlamak isterim. Bu heyeti selamlamak istiyorum, çünkü Kuzey Amerika halkı kendi yöneticilerinin barbarlığından ve haksızlığından sorumlu olmamakla kalmayıp, kimi zaman bir halk ile toplumsal bir sistemi birbirine karıştıran tüm dünya halklarının nefretine konu olan suçsuz bir kurbandır da aynı zamanda.

Bu nedenle, kollarım ve tüm Küba'nın kolları sizlerin tümünüzü kucaklamak ve burada iyi ve kötü olanı, başarılmış olanı, gidilen yol ile yapılması gerekeni göstermek için açılmış olsa da, sözünü ettiğim kardeş halkların heyetlerini ve seçkin kişileri kişisel olarak selamlarım.

Çünkü, bu Latin Amerika gençliği kongresine kendi ülkeleriniz adına söz almaya gelseniz bile, içinizden her biri-bundan kuşkum yok -Karayiplerde bir adada ortaya çıkan ve bugün Küba Devrimi adıyla anılan bu olgunun tam olarak ne olduğunu tanımak merakıyla da geldi.

Ne var ki bütün bunlar bir günde ortaya çıkmadı; sizlere birazda kendi deneyimden, benzer durumlarda sayısız halka yardım edebilecek bir deneyden, bugünkü bu devrimci düşüncenin nasıl olup ta ortaya çıktığı üstüne canlı bir fikriniz olması için, söz etmeme izin verin; çünkü bugünkü Küba devrimi, elbette ki sürmektedir, zaferden sonra bile artık dünkü Küba devrimi değildir ve hele zaferden önce ayaklanma ise hiç değildir. Su alan bir tekne için Sierra Maestra kıyılarına varmak için Meksika körfezinin zorlu bölgelerinde yol alan bu seksek iki genç ile bugünkü Küba temsilcileri arasında yıllarla ölçülemeyen ya da hiç olmazsa yirmi dört saatlik günler ve altmış dakikalık saatlerle, düzenli biçimde akan yıllarla ölçülemeyen bir uzaklık vardır.

Yaş, kişilik ve düş bakımından genç olan, Küba hükümetinin tüm üyeleri, böyle olmalarına rağmen deneyin ve halkla, onun istekleri ve ihtiyaçlarıyla olan canlı temasın olağanüstü üniversitesinde olgunlaştılar. Hepimiz bir gün Küba'da bir yere varmayı ve birkaç bağırıştan, birkaç kahramanca eylemden, birkaç ölüden, birkaç parlak gösteriden sonra iktidarı almak ve Batista'yı ülkeden kovmayı düşünüyorduk.

Bir katiller ordusunun desteklediği ve üstelik de kendisiyle birleştiği ve dünyanın en büyük sömürgeci gücü tarafından etkili biçimde desteklenen bir hükümeti devirmenin, bundan çok daha güç olduğunu tarih bizlere öğretti.

Böylelikle bütün anlayışlarımız yavaş yavaş değişiyordu. Bizler, şehirli çocuklar, köylüye saygı duymayı, bağımsızlık duygusuna, dürüstlüğüne saygılı olmayı, elinden alınan toprağına yüzyıllık hasretini kabul etmeyi, dağların binlerce yolunda onun deneyini tanımayı öğrendik.

Ve köylüler de bizden, elinde bir silah olan ve eğer bu silah, kendisine birçok silahın daha eşlik ettiği bir adama ateş edecek durumdaysa, silahı doğrultan insanın sahip olduğu cesareti öğrendiler. Köylüler bize kendi bilgeliklerini öğrettiler, bizlerde onlara kendi isyancı düşüncemizi öğrettik. Ve o zamandan bugüne kadar ve her zaman için, Küba köylüleri ve isyancı güçler, bugün de

devrimci Küba hükümeti tek bir insan gibi birlikte yürüyorlar.

Ama devrim ilerledi ve diktatörün birliklerini Sierra Maestra'nın dik yamaçlarından kovdu; Küba'nın bir başka gerçeğiyle karşılaştık, işçiler, emekçiler, tarım işçileri ya da sanayi merkezlerinin işçileri ve onlardan da öğrendik ve onlara da, belirli bir anda iyice nişanlanarak çekilen bir el tetiğin en büyük ve en olumlu barışçıl gösterilerden çok daha güçlü ve çok daha olumlu olduğunu öğrettik. Örgütlenmenin değerini öğrendik ama bir kez daha isyanın değerini öğrettik ve bunun sonucunda Küba'nın bütün sathında isyan patlak verdi.

Daha şimdiden çok zaman geçti ve içlerinden çoğu savaşçı olduğu gibi suçsuz da olan pek çok ölü zaferimizin yoluna serildi.

Emperyalist güçler, Sierra Maestra'nın tepelerinden bir haydut grubundan ya da iktidara saldıran gözünü hırs bürümüş bir gruptan daha başka bir şey olduğunu görmeye başladılar; bombaları, mermileri, uçakları, tankları cömertçe sundular diktatörlüğe, bunlar aracılığıyla yeniden Sierra Maestra'ya çıkmak tasarlanıyordu. Geçen zamana rağmen, isyancı güçlerimizin daha şimdiden Küba'nın başka bölgelerini istila etmek için yola çıkmış olmalarına ve "Frank Pais İkinci Doğu Cephesi"nin Komutan Raul Castro

başkanlığında zaten kurulmuş olmasına rağmen, kamuoyundaki gücümüze rağmen, dünyanın dört biryanındaki süreli yayınların uluslararası olaylar sütunlarında bizlerden pek çok söz edilmiş olmasına rağmen, bütün bunlara rağmen, on bin askerle her tür ölüm aracının toplandığı düzenin son saldırısına karşı koymak için Küba devriminin elinde iki yüz kişi değil de iki yüz tüfek, yalnızca iki yüz tüfek vardı. Ve bu iki yüz tüfekten her birinin hikayesi bir kan ve fedakarlık hikayesidir. Çünkü bunlar, şehitlerimizin kanı ve kararlılığı pahasına halkın tüfeklerine dönüştürdüğü emperyalizmin tüfekleriydi. İşte, ordunun "kuşatma ve yok etme" adını verdiği büyük saldırısının sonuncu aşaması böyle gelişti.

Bunu, batıya doğru bir istila, ulaşım yollarının kesilmesi ve hiç kimsenin beklemediği bir zamanda da diktatörlüğün ezici biçimde yıkılması izledi. Bundan sonraysa 1 Ocak tarihi geldi. Ve devrim, kitapta yazılanları aklına getirmeksizin ama yapılması gereken şeyi halkın ağzından duyarak, ilk başta, her şeyden önce suçluları cezalandırmaya karar verdi ve kararını uyguladı.

.. Onaylanan toprak reformu yasası, hükümetin sağduyulu danışmanlarının önerdiklerinden çok daha şiddetli ve çok daha derindi; geçerken belirteyim ki, bu danışmanların hepsi bugün ya Miami'de ya da ABD'nin başka şehirlerinde bulunuyorlar, sözgelimi Diario

de la Marina'daki Pepin Rivero'ya[3] da *Prensa Libre'deki Medrano*[4] gibi danışmanlardı bunlar. Daha başkaları da vardı, içlerinde, "*böylesi şeylerin çok büyük bir ılımlılıkla ele alınması gerektiği*" için büyük bir ılımlılık öğütleyen bir Başbakanımız da vardı.[5]

"Ilımlılık", sömürgecilerin ajanlarının kullanmayı pek sevdikleri sözlerden biridir; korku içinde bulunanlar ya da herhangi bir biçimde ihanet etmeyi düşünenler ılımlıdırlar. Halk hiçbir şekilde ılımlı değildir. Yeniden marabu'dan[6] -tarlalarımızda yetişen, köylülerimizin kestikleri bir ağaççıktır bu- başlamayı ya da bataklıklarda barınmayı ya da latifundiya sahiplerinin toprağına el uzatmak düşünülebilecek en büyük günahtı. Ama mümkündü bunu yapmak.

En büyük güçlerimizden biridir bu: Belirli bir alanda Küba devrimini savunmak için ulus çapında siyasal mücadele içinde bulunan bütün yanları unutan ve bütün dünyada kendilerini duyuran güçler. Bunun, Amerika gençliğinin ödevlerinden biri olduğunu söylememe izin verin, çünkü burada yepyeni ve incelenmeye değer bir şey vardır. Bunda iyi olan şeyi söylemek istemiyorum sizlere: Bunu siz de gözlemleyebilirsiniz.

Kötü olan çok şey var, biliyorum; büyük bir örgütsüzlük (dağınıklık) var, biliyorum. Sierre'ye

gitmişseniz belki sizde biliyorsunuz bunu. Daha hala gerillacılık var, biliyorum. İddia ettiklerimize oranla müthiş boyutlara varan teknisyen açığımız var, biliyorum. Ordumuzun hala gereken olgunluğa erişemediğini, milislerin bir ordu oluşturmak için yeterli eşgüdüme daha hala ulaşamadıklarını biliyorum. Ama benim çok iyi bildiğim ve sizlerinde bilmesini istediğim bir şey var ki, o da; bu devrimin bütün Küba halkının iradesine her zaman için güvendiği ve bugün silahını iyi kullanamıyorsa, her köylünün ve her işçinin, silahını daha iyi kullanmak ve kendi devrimini savunmak için çalıştığıdır. Ve eğer, şu anda, teknisyeni ABD'ye kaçmış olan bir makinenin karışık mekanizmasını anlayamıyorsa bile, öğrenmekte ve fabrikasının daha iyi çalışması için her gün bu makineyi incelemektedir. Köylü de, karşı karşıya olduğu teknik soruları çözmek ve kooperatifinin tarlalarının daha çok ürün vermesini sağlamak için traktörünü inceleyecektir.

Ve şehirlerin ve kırın bütün Kübalıları tek bir duyguyla birbirlerine kardeşçe sarılmış olarak hep geleceğe doğru ilerliyorlar; birbirinden değişik binlerce durumda ve binlerce çarpışmada fedakarlık yeteneğini ve düşüncesinin aydınlık görüşünü kanıtlamış olduğu için kendisine sonsuz güven besledikleri bir önderin yönetimi altında, kesinlikle bir ve aynı düşünerek hep geleceğe doğru ilerliyorlar.

Bir Genç Komünist Olmak Üstüne [7]

Değerli yoldaşlar;

Bir devrimcinin en hoş görevlerinden biri de devrimin başlangıcında doğmuş olan kurumların devrim yıllarında nasıl oluştuğunu, yaygınlaştığını ve güçlendiğini, gözlemlemektir, büyük güçlükler ve kararsızlıklarla, küçük küçük başlayan ve kitlelerle temas ve gündelik çalışma aracılığıyla bugünkü devrimci hareketin güçlü temsilcilerine dönüşen bu örgütlerin kitleler arasında nasıl olup ta güçlü, canlı ve etkili biçimde gerçek kurumları dönüştüğünü gözlemlemektir.

Geçmişte taşıdığı adlar ve geçirdiği değişik örgütlenme biçimleri ne olursa olsun, Genç Komünistler Birliği nerdeyse devrimimizle aynı yaştadır. Birlik başlangıçta isyan ordusunun bir grubuydu. Belki de adı buradan gelir. Kübalı gençliği, o zaman en acil sorun olan ve en hızlı biçimde çözüme ulaşan, ulusal savunmanın ağır görevlerine alıştırmak için kurulmuş orduya bağlı bir örgüttü.

İsyan ordusunun eski eğitim dairesinde devrimci ulusal Milisler ve Genç İsyancılar Birliği kuruldu. Daha sonra bu örgütler bağımsızlaştılar: Devrimci ulusal milisler, savunma görevi içinde ordumuza bağlı ama kendine özgü kişiliği olan, silahlı halkın temsilcisi, silahlı halkın güçlü bir örgütü halini aldı. Ötekiyse, Küba gençliğinin siyasal eğitimine yönelik bir örgüt halini aldı.

Sonra, devrimin temeli güçlenir ve biz de yeni, daha uzak görevler üstlenirken, Fidel yoldaş bu örgütün adının değiştirilmesini önerdi. Bu ad değişikliği ilkelerdeki bir değişikliğin anlatımıydı. Genç Komünistler Birliği doğrudan doğruya geleceğe yönelmiştir. Bugün üstüne yürüdüğümüz, yeni bir toplumun kurulmasının güçlüklerle dolu yolunu, en sonunda sınıfsız toplumu, kusursuz toplumu, kurmak, yöneltmek ve gelecekte de yönetmekle yükümlü olduğunuz topluma ulaşmak için sosyalist toplumda dile gelen sınıf diktatörlüğünün eksiksiz biçimde pekiştirilmesi yolunu bitirdikten sonra varılacak olan sosyalist toplumun aydınlık geleceği görüşüne dayanır Genç Komünistler Birliği.

Bunun için, Genç Komünistler Birliği, aynı zamanda tüm Küba halkının da benimsediği, kendi simgelerini yükseltir: Öğrenim, çalışma, silah. Amblemi de, Küba gençliğinin en iyi temsilcilerinden ikisine yer verir; bunlar, hepimizin

katıldığı bu mücadelenin nihai sonucunu görmeden trajik biçimde ölen Julio Antonio Mella ile Camilo Cienfuegos'dur.(7)

Kutladığımız şu ikinci yıldönümünde, içinde bulunduğumuz şu bereketli kuruluş zamanında, ülke savunmasına yönelik aralıksız hazırlıklar, azami derecede hızlandırılmış teknik ve teknolojik hazırlıklar sırasında Genç Komünistler Birliği'nin ne olduğunu ve ne olması gerektiği sorunu her zaman ve her şeyden önce ortaya konulmalıdır. Genç Komünistler Birliği tek bir kelimeyle tanımlanmalıdır: ***Öncü. Sizler, yoldaşlar, bütün hareketlerin öncüsü olmalısınız. Fedakarlıkların türü ne olursa olsun devrimin istediği fedakarlıkları göstermeye ilk hazır olanlar olmalısınız. Öğrenimde ilk başta olmalısınız. Ülke savunmasında ilk başta olmalısınız.***

Bu yalnızca, Küba gençliğinin genel arzusunun gerektirdiği bir görev değildir, bir kurumda birleşmiş büyük kitlelerin gerektirdiği bir görev değildir, ama aynı zamanda Birlik üyelerinden her birinin gündelik görevleri olarak ortaya çıkan en küçük bir zayıflığı bile kabul etmeye somut ve gerçekleşebilir görevlerini saptamak gerekir.

Örgütün görevi, Genç Komünistler Birliği bağrında gelişen her çalışmaya sürekli olarak

bağlı olmalıdır. Örgüt, devrimin önderleri tarafından önerilen inisiyatifleri, çeşitli fırsatlarda başbakanımız tarafından önerilen inisiyatifleri ve işçi sınıfının bağrında doğan ve ileriki çalışma için kesin düşüncelere, kesin buyruklara dönüşmesi gereken inisiyatifleri kavramaya adayan anahtardır.

Örgüt olmazsa, düşünceler, ilk atılım anından sonra, etkililiklerini yitirecek, alışılmışlık, konformizm biçiminde soysuzlaşacak, en sonunda da yalnızca birer anı olarak kalacaktır.

Bu uyarıda bulunmamın nedeni, devrimimizin şu kısa ama zengin döneminde birçok önemli girişimin, kendilerini koruyacak ve iyi bir biçimde sonuçlandıracak gerekli bir örgütsel aygıtın yokluğu nedeniyle başarısızlığa uğramış, unutulmuşluk içine düşmüş olmasıdır.

Aynı zamanda da, hepiniz, içinizden her biri, genç bir komünist olmanın, size bir lütuf ya da sizin devlete ya da devrime yaptığınız bir lütuf olmadığını aklında tutmalıdır. *Genç Komünistler Birliği'nde olmak yeni toplumun bir genci için en büyük şeref olmalıdır.* Bu, hayatının her anında mücadele eden biri için bir şeref olmalıdır. Ve dahası, kendini ve kendi adını Genç Komünistler Birliği'nin yüce adında yükseklerde tutma şerefi de sürekli bir ödev olmalıdır.

Böylece hızlı bir biçimde ilerleyeceğiz. Kitle olarak düşünmeye, işçi kitlesinin büyük inisiyatifinin bizlere sunduğu yönlere, en büyük yöneticilerimizin inisiyatiflerine uygun olarak hareket etmeye alıştıralım kendimizi ve aynı zamanda da, sürekli olarak kendi eylemlerimizle ilgili, eylemlerimizin ne kendi adımızı ne de üyesi bulunduğumuz birliğin adını lekelememesiyle ilgili olarak, bir birey olarak davranalım hep.

İki yıl sonra bu görevin sonuçlarını özetleyebiliriz. Ve Genç Komünistler Birliğinin hayatında dev başarılar da yer almakta. Bunlardan en büyük ve en görkemlilerinden biri de savunma konusundaki başarıydı.

İçlerinden birkaçının Turquino dağının(9) beş doruğuna ilk tırmananlardan olan, bir dizi askeri örgüte yazılan, tehlike anlarında ellerine silah alan gençlerin hepsi, istila ya da düşmanın bir hareketinin beklendiği her yerde devrimi savunmaya hazırdılar.

Playa Giron gençleri devrimimizi orda savunma şerefini, fedakarlıklar pahasına yarattığımız kurumları, mücadelelerle dolu yıllarda bütün halkımızın elde ettiği başarıları savunma şerefini elde ettiler; devrimimizin tümü orda altmış iki saat süren bir mücadele ile savunuldu.

Düşmanın niyeti, ülkemizin bütününü teh-

dit etmeye, acımaksızın bombalamaya, fabrikalarımızı kül haline getirmeye, tarımımızı yıkıp geçmeye imkan verecek yeterince güçlü ve bir havaalanına da sahip bir köprübaşı yaratmaktı. Tek bir sözle: Ülkemize karışıklık tohumları atmaktı. Halkımızın kararlı eylemi emperyalistlerin niyetini yalnızca altmış iki saat içinde başarısızlığa uğrattı.

Daha henüz birer çocuk olan gençler şana büründüler. Bunlardan kimileri bu kahraman gençlerin temsilcileri olarak buradalar bugün; diğerleriyse bizlere birer anı, emperyalist saldırı karşısında yeni kahramanca tavırlar için, verilmesi zorunlu olan yeni savaşlar için birer coşkunluk nedeni olarak adlarını bıraktılar hiç olmazsa.

Ülke savunmasının başlıca görev olduğu anda, gençlik görev başındaydı. Ülke savunması bugün de yerine getirmemiz gereken ödevlerin ilk başında bulunmaktadır. Ama genç komünistleri yönlendiren sloganın kendi içinde son derece tutarlı olduğunu unutmamalıyız: Ülke savunması yalnızca askerlik hizmetiyle olmaz, çalışmamızla ülkemizi kurarak ta savunabiliriz, ileriki yıllarda gelişmesini hızlandırmak için yeni teknik kadrolar hazırlayarak da savunabiliriz. Bugün bu görev çok büyük bir önem kazanmaktadır ve doğrudan doğruya silah kullanımı kadar da yücedir.

Bunun gibi sorunlar ortaya çıktığında gençlik bir kez daha görev başındadır. Genç askerler Devrimin çağrısına cevap vererek ülkenin her köşesini istila etmekteler. Ve böylece de, hatta devrimin, eğitimin bile şehitler verdiği çok sert bir çarpışmadan ve birkaç aylık bir zamandan sonra, Amerika'da yeni bir durumun varlığını bildirebildik: Küba, Amerika kıtasında herkesin okuma-yazma bildiği ilk ülkeydi.

Her düzeydeki eğitim bugün gençliğin bir görevidir. Oriente'de kahve toplayan, tatillerini dış ticaretimiz ve her gün büyük miktarda kahve tüketen bizler için de önemli olan kahve çekirdeklerini toplamaya ayıran genç öğrencilerin yaptığı gibi çalışmaya bağlı eğitim, gençliğin bir görevidir. Bu görev, okuma-yazma seferberliğine benzer. Fedakarlık isteyen ve öğrenci yoldaşları bir kez daha, oralara devrimci mesajlarını götürmeleri için, ülkemizin dağlarında toplayan, sevinçle yerine getirilen bir görevdir bu.

Bunlar son derece önemli görevlerdir, çünkü bu görevler aracılığıyla Genç Komünistler Birliği, genç komünistler yalnızca vermekle kalmayıp, bir şeyler de alırlar, kimi durumlarda verdiklerinden de çok alırlar: Yeni deneyler kazanırlar, insanla ilişki konusunda yeni deneyler, çok uzak yerlerde nasıl yaşanılıp çalışıldığı konusunda, şehirlerin ve kırların daha çok yerleşilmiş bölgelerinin düzeyine ulaşmak için, bu bölgelerin

düzeyini yükseltmek için ne yapmak gerektiği konusunda yeni deneyler edinirler.

Halkımızla doğrudan temas içinde, halkımıza kendi evlerinden uzakta yardım ederek, kahve toplanmasına ya da okuma-yazma konusunda görevler yerine getirmek için harekete geçen yoldaşlar -şunu ileri sürebilirim ki- verdiklerinden daha çok almaktalar! Ve verdikleri de çoktur!

Bu, kendini komünizme hazırlayan bir gençliğe en iyi biçimde uyan eğitim biçimidir: Çalışmanın, kapitalist dünyada sahip olduğu bunaltıcı özellikten kurtulduğu ve seve seve yerine getirilen hoşa giden bir toplumsal ödev, devrimci şarkılar arasında kardeşçe bir yoldaşlık ortamında, birbirlerini güçlendiren ve herkesi yücelten insanca ilişkiler arasında yapılan bir toplumsal ödev halini aldığı eğitim.

Dahası, Genç Komünistler Birliği örgütlenmesinde de büyük ilerlemeler gösterdi. İsyancı ordunun eklentisi olarak kurulan şu güçsüz tohumla bugünkü örgüt arasında büyük bir fark vardır. Eylemde bulunabilecekleri her yerde, bütün çalışma merkezlerinde, bütün yönetim organlarında, bütün buralarda devrim için çalışan genç komünistler var. Örgütsel ilerleme de Genç Komünistler Birliğinin önemli bir kazanımı olarak kabul edilmelidir.

Ne olursa olsun, kardeşler, bu çetin yol üstünde pek çok sorun, pek çok büyük güçlük, pek çok kötü yanlış çıkacak karşımıza ve bizler bunların üstesinden gelemeyeceğiz her zaman. Birleşik Devrimci Örgütlerin küçük kardeşi ve daha yeni bir toplumsal örgüt olarak Genç Komünistler Birliği'nin her zaman, devrimci etkinliğin tüm alanlarında çok daha büyük çalışmalar yapmış olan meslektaşlarından saygıyla öğrenmek ve onların deneylerine kulak vermek zorunda oldukları açıktır. Ama gençlik yaratıcı olmalıdır. Yaratmayan bir genç gerçekte bir anormalliktir. Genç Komünistler Birliği yaratıcı ruhtan yoksundu bir parça. Gereğinden çok fazla yumuşak başlı, çok fazla saygılı ve kendi soranlarıyla uğraşmak konusunda da yeterince kararlı değildi.

Bugün bütün bunlar değişiyor. Yoldaşımız Joel bizlere Granjas'da işlerin başlamasından söz etti. Bunlar, eski örgüte olan kesin bağlılığımızı -ki saçmadır bu- kırmaya ve kendi kafanızla düşünmeye nasıl başlayacağınız konusunda örnektirler.

Ama gerçek şu ki, bizler ve bizimle birlikte de gençliğimiz, ne mutlu ki uzun sürmeyen, ama devrimimizin ideolojik gelişmesindeki gecikmemizi bütün ölçüde etkileyen bir hastalığı atlatmaktayız. Hepimiz sekterizm adı verilen hastalığı atlatıyoruz.

Sekterizm sizi nerelere sürükledi? Mekanik biçimde taklit etmeye, biçimsel analizlere, kitlelerle önderler arasındaki ayırıma sürükledi. Bizim Direccion National'imizde bile durum buydu ve bu, burada da, Genç Komünistler Birliği'ne de yansıdı doğrudan doğruya.

Sekterizm olgusuyla yanlış yöne çevrilen bizler, en bilge ve en yönlendirici ses olan halkın sesini yorumlayamazsak, halkın titreşimlerini algılayıp onları somut düşüncelere, kesin buyruklara dönüştürmeyi başaramazsak, bu buyrukları Genç Komünistler Birliğine aktarmak için kötü bir biçimde donanmış oluruz. Ve mutlak bir bağımlılık ve çok büyük bir yumuşak başlılık söz konusu olduğu için de, Genç Komünistler Birliği kendinden daha büyük bir gemiden yani kendileri de akıntıya sürüklenen devrimci örgütlerimizden, uzağa sürüklenen küçük bir tekne gibiydi.

Genç Komünistler Birliğinin yapabildiği bütün şey ideolojik derinliklerden yoksun gösterilere, körelmiş sloganlara dönüşen küçük girişimlerdi.

Fidel yoldaş aşırıcılığı ve sloganları pek çok kez eleştirdi. Fidel'in eleştirdiği ve sizin de pekiyi bildiğiniz bütün bu şeyler, Devrimimiz üstüne baskı yapan hastalığın bir yansımasıydılar.

İşte biz böyle bir ortamdan geldik. Onu bütünüyle bozduk. Bununla birlikte, örgütlerimiz her zaman bizden biraz daha yavaş biçimde ilerlediler. Bu tıpkı insana bilincini yitirten bir hastalık gibidir. Hastalık geçtiğinde, beyin zihinsel açıklığını yeniden elde eder, ama bedenin değişik bölümleri hareketlerini birbirlerine uyuşturabilecek durumda değildirler henüz. Yataktan kalktıktan bir gün sonra, yavaş yavaş yeni bir güven duygusu elde edene kadar, kişi düşecek gibi yürür. Bizde bu yoldayız.

Bu nedenle, sağlıklı bir yolda ilerlemeye devam etmek için bütün örgütlerimizi nesnel olarak belirlemeli ve analiz etmeliyiz. Düşmeyeceğimizi, sendeleyip yere serilemeyeceğimizi, ama hala güvensiz adımlarla ilerlediğimizi bilmeliyiz. Güçsüzlüklerimizi bilmeliyiz, onları gidermek ve daha da güçlenmek için bilmeliyiz.

Kendi kendimize girişimde bulunmada ki bu eksikliğimiz kitle örgütlerini hareket ettiren diyalektiği, uzun zamandan beri bilmememizden ileri gelmektedir. Genç Komünistler Birliği gibi örgütlerin yalnızca bir yürütme kurulu olmadığını, ya da tabanına karşılık olarak, ondan hiç bir şey almaksızın, sürekli biçimde buyruklar gönderen bir şey olamayacağını unuttuk.

Genç Komünistler Birliği'nin ve Küba'daki bütün örgütlerin tek bir çizgi üstünde örgüt-

lenmiş oldukları düşünüldü. Yukarıdan temele kadar gelişen, ama tabandan haber aktarmak için geriye dönüşü olmayan tek bir çizgi. İhtiyaç duyulan şey, en önemli gözüken, gençliğimizin çabasını yönlendirebilecek olan buyrukların, deneylerin ve fikirlerin karşılıklı ve sürekli değiş tokuşuydu. Aynı zamanda, bu değiş tokuş, çalışmamızın kabul edilmesi gereken en zayıf noktalarını da göstermektedir.

Bugün bile genç insanlarımızın, nerdeyse romantik kahramanlar gibi, Devrim için hayatlarını yüzlerce kez verdiklerini ve kendilerine çağrıda bulunulduğu her hangi bir somut ya da dolaysız bir görev için kitlesel biçimde nasıl ilerlediğini görüyoruz.

Bununla birlikte, zaman zaman, Bir Genç Komünistler Birliği toplantısı nedeniyle ya da Genç Komünistlerin herhangi bir yeni girişimini tartıştıktan sonra geç yattıkları, ya da öylesine, hiçbir gerçek neden olmaksızın, gitmedikleri için çalışmadıkları da oldu.

Gönüllü bir çalışma birliği gören herkesi bu birliğin içinde Genç Komünistlerin bulunduğunu düşünür; pek çok durumda böyle değildir oysa. Liderin bir toplantıya gitmesi gerekmiştir, başka biri hastadır bir başkasınaysa haber verilmemiştir. Bunun sonuncuysa, temel tavrın, halkın öncü tavrının, -Playa Giron'lu gençlerin

yaptığı gibi- herkesin esin kaynağı olan ve herkesi harekete geçiren canlı örneğinin tavrının, işte bu tavrın pratiğe geçirilmemiş olmasıdır. Bugünün gençliğinin, kendine düşen büyük görevleri -bunların en büyüğü de sosyalist bir tolumun kurulmasıdır- yerine getirmek için, amacı konusunda sahip olması gereken ciddiyet somut çalışmaya yansımamıştır.

Çok büyük zayıflıklar var ve bunlar üstünde çalışmak, örgüt konusun da çalışmak gerek. Giderilmesi gereken zayıflıkların bulunduğu yeri, hassas noktayı ortaya çıkarmak gerek. Devrimi yalnız fedakarlık ya da çarpışma ya da kahramanca eylem anlarında, kişiye sıradan ve olağan şeylerin üstüne çıkma imkanları veren zamanlarda düşünen birinin iyi bir komünist olamayacağını anlayacak duruma gelinceye kadar, her biriniz kendinizi gözden geçirmelisiniz. Kendi çalışmasında orta derecede, hatta daha da aşağıda bulunan kişi iyi bir komünist olamaz.

Genç Komünistler adını, yönlendirici örgüt ve yönlendirici bir parti olarak, bizim hala sahip olamadığımız bir adı taşıdığı halde bu nasıl mümkün olacaktır? Sizler çalışmanın insanın en büyük şerefi olacağı, çalışmanın gerçek bir insani zevk ve en yüksek derecede ki, yaratma eylemi olduğu kadar, toplumsal bir görev olacağı bir geleceği kurmakla yükümlüsünüz. Herkes hem kendi, hem kendi çalışmasıyla hem de başkaları-

nın çalışmasıyla, toplumun gün be gün ilerleyişiyle ilgili olmalıdır.

Daha şimdiden bu isme sahip olan sizler, nasıl olurda çalışmayı hor görebilirsiniz. Eksik olan bir şey var burada: Bir örgütlenme, esinlenme, çalışma eksikliği; kuşkusuz, insani bir eksiklik, içimizden her biri -sarım ki herkes- hayatın tek düzeliğini bozan şeyi, ender olarak kişiyi birdenbire kendi değerinden ve toplum içinde sahip olduğu değerden haberdar kılan şeyi son derece sever kuşkusuz.

Sözgelimi, anayurtlarını yankee uçaklarına karşı savunan yoldaşlarımızın, içlerinin birinin attığı kurşunun hedefine ulaştığını görme şansına sahip olduklar anda ki, gururlarını tasarlayabiliyorum. İnsanın hayatında ki, en mutlu andır bu. Bunu ne o, ne de bu deneyi onunla birlikte yaşayan yoldaşları unutur.

Ama bizler de Devrimimizi savunmalıyız, her gün sürdürmekte olduğumuz, devrimimizi savunmalıyız. Onu savunmak amacıyla, onu gençliğin bugün sevmediği çalışmayla ya da hiç olmazsa sorumlulukları arasında en sonuncu sırayı aldığını düşündükleri çalışmayla kurmalı ve güçlendirmeliyiz. Gençlik çalışma konusunda eski anlayışı, kapitalist dünyanın anlayışını sürdürüyor, yani çalışma, evet bir ödev ve gereklilik diyen tavrı sürdürüyor.

Neden böyle oluyor? Çünkü daha hala çalışmaya gerçek anlamını vermiş değiliz. İşçiyi çalışmanın nesnesi ile birleştirmiş değiliz. Aynı zamanda, işçiye her gün yerine getirdiği yaratıcı eylemin taşıdığı önemin bilincini de vermedik.

İşçi ile makine daha hala iki ayrı ve uzlaşmaz şey. Çalışmalarına çok büyük bir ilgi duyacak olan yeni kuşakları biçimlendirmek amacıyla bu durumla ilgilenmeliyiz. Bu yeni kuşaklar, kendi çalışmalarında, sürekli ve durmaksızın değişen bir yeni heyecan kaynağını nasıl bulacaklarını, çalışmayı nasıl olup ta yaratıcı bir şey, yeni bir şey kılacaklarını bilmeliler.

Bu noktayı vurgulamanın nedeni bunun belki de Genç Komünistler Birliği'mizin en zayıf yanlarından biri olmasıdır. Bu yıldönümünü kutlamanın sevincine, hassas bir noktaya ulaşmak ve gençliği uyarmak için, küçük bir acılık kattım.

Bugün, bakanlar kurulunda rekabeti tartıştığımız bir toplantı yaptık. Pek çoğumuz çalışma merkezlerinde rekabet konusunda herhalde tartışmış ve elden ele dolaşmakta olan çok sayıda yazıyı okumuşsunuzdur zaten, ama rekabet sorunu nedir yoldaşlar? Sorun, rekabetin, onu düzenlenmeye, ayarlamaya ve ona bir iskelet sağlamaya yönelik yazılarla yönlendirilemeyeceğidir. Model ve kurallar ancak en sonra gereklidir,

birbiriyle rekabet eden coşku içinde ki, kişilerin çalışmalarının karşılaştırılması için gereklidir.

Bir makine başında, birbiriyle rekabet etmeye başlayan iki yoldaş bir süre sonra, içlerinden hangisinin daha çok ürettiğini, ürünün miktarını, kaç saat çalıştığını, makinenin çalışma sonunda ki durumunu, genel bakımını, pek çok şeyi belirlemek için bir dizi ölçütün ihtiyacını duymaya başlarlar. Ama eğer ihtiyaç duydukları ölçüde vereceğimiz rekabet içinde ki iki yoldaş yerine, evlerine gidecekleri zamana ne kadar kaldığını hesaplayan başka iki kişiyle karşılaşsak, bu durumda kurallar neye yarar, hangi işlevi yerine getirirler?

Pek çok konuda standartlarla konuşuyoruz ve daha varolmayan bir şey için iskelet kuruyoruz. Kurduğumuz iskeletin bir içeriği olmalıdır. Ve böylesi durumlarda, bir kurallar dizisinin amacı zaten yaratılmış olan bir durumu belirlemek ve sınırlandırmaktır. Kurallar, Küba'daki tüm çalışma merkezlerinde büyük bir coşkunlukla sosyalist rekabetten doğmalıdırlar. Ne var ki, bu merkezlerin meclislerinde Genç Komünistler Birliği sekreterinin neden orada bulunmadığını ve kaç kez hazır bulunduğunu sorduğumda, pek çok kez hazır bulunduğunu, ama Genç Komünistlerin hazır bulunmadığını öğrendim.

Üretim meclisinin toplantısı boyunca, bu

sorunu ve başka sorunları tartışırken, Genç Komünistler, çekirdek, Kadınlar Federasyonu ile Savunma Komiteleri ve sendikalar heyecanla dolup taştılar elbette. Hiç olmazsa içten gelen bir sıcaklıkla dolup taştılar. Daha henüz yapılmamış olan, yani halkı harekete geçirmeyi yapabileceklerini gösterme isteği ile dolup taştılar. Böylelikle, çabucak herkes kendini bakanlar kurulunun bütün düzeylerinde rekabete yönelik biçimde çalışmaya rekabet oluşturduktan sonra da rekabeti düzenlemeyi tartışmaya ve rekabet içindeki tüm bakanlar kuruluyla birlikte, yapılanı sunmak üzere, iki hafta sonra toplanmaya yönetti.

Seferberlik budur işte. Bu kişiler çalışmalarında zayıf kalan bir şey olduğunu zaten anlamış, içten içe hissetmişlerdi. Çünkü bu yoldaşlardan her biri değerlidir. Gururları kırılmıştı ve sorunu çözmeye kararlıydılar. İşte böyle yapmak gerekir. Çalışmanın en iyi şey olduğu hatırlanmalıdır. Bu nokta üstünde defalarca ısrar etmem hoş görülsün, ama gerçek şu ki çalışma olmazsa hiçbir şey olmaz. Dünyanın tüm zenginlikleri ve insanlığın tüm değerleri birikmiş emekten başka hiçbir şey değildir. Onsuz hiçbir şey varolmaz. Yeni toplumsal kuruluşlar ve yeni fabrikalar için daha çok artı-değer yaratan fazla çalışma olmaksızın ülke ilerleyemez. Ordularımız ne denli güçlü olursa olsun, gelişme hızımız her zaman için yavaş kalacaktır. Bunlardan kurtarmalıyız kendimizi, eski yanlışlardan kurtarmalıyız kendimizi

ve onları halkın önünde açıklamalı, her yerde tahlil etmeli ve böylece de düzeltmeliyiz.

Şimdi de, bir Genç Komünistin nasıl olması gerektiği konusunda kendi görüşümü, ORİ'nin bir ulusal yöneticisinin görüşünü sunmak istiyorum sizlere yoldaşlar. Hepimizin aynı görüşte olup olmadığını göreceğiz.

Öyle sanıyorum ki genç bir komünisti niteleyen ilk şey, onun genç bir komünist olmaktan duyduğu şereftir, kendisinin genç bir komünist olduğunu, gizlice çalışmadığını, her şeyi formüllere indirgemediğini zihinden fışkıranı, her an dile getirdiği, göstermekte yarar bulduğu şereftir, çünkü bu onun sevincinin kıvancıdır.

Bundan başka, kendi insanlarımızla olduğu kadar dünyada ki bütün insanlarla birlikte kurmakta olduğumuz topluma karşı beslenen büyük bir ödev duygusu da genç bir komünisti niteleyen şeylerdendir.

Bir genç komünisti niteleyen önemli bir şeydir bu. Bunun yanında, bütün sorunlara karşı duyarlı olmak, haksızlığa karşı büyük bir duyarlığa sahip olmak, kötü bir şey ortaya çıktığı her defasında, buda bir genç komünistin temel niteliklerindendir. Daha henüz anlaşılmamış olan her şeyi incelemek, aydınlık gelişmeyen her şey üstüne açıklama istemek ve bunları tartışmak,

biçimciliğe, her türlü biçimciliğe savaş açmak, bu da bir genç komünistin niteliklerindendir. Yıllardan beri sosyalizm yolunda ilerlemiş olan insanlığın büyük deneyini ülkemizin somut koşullarına, Küba'da var olan gerçeklere uygun kılmak için yeni deneylere hep açık olmak; ve bu gerçekliğin nasıl değiştirileceğini iyileştirileceğini, herkesin ve her birinin düşünmesi de bir genç komünistin niteliklerindendir.

Genç komünist her şeyde ilk başta olmak için mücadele etmeli, başka bir durumda bulunduğunda kendini huzursuz hissetmeli ki, her şeyde ilk başta olmak için mücadele etmelidir. Herkesin ilk başta olamayacağı açıktır. Ama ilk başlakiler arasında, öncü guruptan olmak gerekir. Canlı bir örnek olmak, komünist gençlikten olmayan yoldaşların kendilerini gördükleri bir ayna olmak, belli bir gençlik heyecanını kaybetmiş olan ve uyarıcı bir örnek karşısında, her zaman için doğru biçimde tepkide bulunan kadınlarla erkeklerin kendilerini seyredebilecekleri bir örnek olmak. Bu da genç komünistlerin görevlerinden biridir.

Bundan başka, büyük bir fedakarlık ruhu, yalnız kahramanlık aralarında değil her an fedakarlığa hazır bulunma. Bu nedenle, çalışmasını gerçekleştirebilsin diye, ortaokulda ki, ödevini yerine getirebilsin diye, ilerleme gösterebilsin diye arkadaşlarına küçük işlerde yardım etmeye

kendini ayırmak. Kendi yanında bulunanlara karşı hep dikkatli olmak.

Yani: *Her genç komünist özünde insancıl olmalıdır. İnsanın en iyi yanına yaklaştığı oranda insancıl olmalıdır.* Çalışma, eğitim, halkla ve dünyanın bütün halklarıyla sürekli dayanışma içinde bulunarak insanın en iyi yanını arıtmak, dünyanın her hangi bir köşesinde bir insan öldürüldüğünde duyulan tedirginliği en yüksek dereceye kadar geliştirmek, dünyanın herhangi bir köşesinde yeni bir özgürlük bayrağı açıldığında coşkunluğa kapılmak zorundadır.

Genç komünist bir ülkenin sınırlarıyla sınırlanamaz. Genç komünist proleter enternasyonalizmini uygulamalı ve bunu kendi işi gibi kabul etmelidir. Küba'da komünizme özlem duyan bizler gibi, kendimizin bütün Amerika'mız için ve hatta Amerika'dan da daha geniş olarak, haksız sistemlerin uyguladığı bütün baskı sistemlerine karşı, emperyalizme karşı, sömürgeciliğe karşı özgürlükleri için başka kıtalar üstünde mücadele eden dünyanın öteki ülkeleri için gerçek ve elle dokunabilir bir örnek olduğumuzu, hatırlamalıdır. Yanmakta olan bir meşale olduğumuzu, Küba halkı için her birimizin ayrı ayrı olduğu gibi bütünüyle de aynı ayna görevi gördüğümüzü, özgürlükleri için mücadele eden dünyanın ezilen halklarının, Amerika kıtası halklarının kendilerini seyredecekleri örnek olduğumuzu

hep hatırlamalıdır. Ve bizler bu örneğe yaraşır olmalıyız hep.

İşte genç bir komünistin nasıl olması gerektiği konusunda bunları düşünüyoruz. Ve eğer bizlerin nerdeyse hayalci olduğu, kökleşmiş idealistler olduğu, mümkün olmayan şeyler düşündüğümüz ve halk kitlesinin nerdeyse insanın bir ilk örneği haline getirilmesinin imkansız olduğu söylenirse, buna karşı çıkmalıyız. Bin kez "evet mümkün" demeliyiz. Bütün halkın ilerleyebileceğinden eminiz, şu dört devrim yılı boyunca Küba'da olduğu gibi insanın küçük yanlarını ortadan kaldırabileceğinden, devrimin temposuna ayak uyduramayıp geride kalanların tümünü uzlaşmazcasına tasfiye ederek, günden güne yetkinleştiğimiz gibi bütün halkın da yetkinleşebileceğinden eminiz demeliyiz. Bunun böyle olması gerek ve bu böyle olacak, bu böyle olacak çünkü sizler genç komünistlersiniz. Temellerinin yakın bir geçmişte yıkıldığı toplumu temsil eden her şeyin, eski olan her şeyin, güdük kalmış olan her şeyin kesinlikle ortadan kalktığı yeni bir dünya da yaşayacak insanların kusursuz toplumun yaratıcılarısınız sizler.

Buna ulaşmak için her gün çalışmak gerek. Yetkinleşme, bilgilerin çoğaltılması yönünde, bizi çevreleyen dünyanın kavranılışının arttırılması yönünde çalışmak gerek. Olayların nedenlerini araştırmak ve iyice öğrenmek, insanlığın

büyük sorunlarını hep kendi sorunlarıymış gibi koymak.

Böylece, belirli bir anda, önümüzde ki yıllarda bir gün, kuşkusuz pek çok fedakarlıktan sonra, belki de bir çok kez kendimizi yıkımın eşiğinde bulduktan sonra, fabrikalarımızın nasıl yerle bir edildiğini gördükten ve onları yeni baştan kurduktan sonra, içimizden pek çoğunun öldürülmesi, cinayete kurban gitmesinden sonra, yıkılmış olanların yeniden kurulmasından sonra bütün bunların sonunda, herhangi bir gün, nerdeyse farkına varılmaksızın, dünya halklarıyla birlikte, idealimizi, komünist toplumu yaratmış olacağız.

Yoldaşlar, Gençlik konusunda konuşmak büyük bir görevdir. Böyle bir konuşma yaparken insan kendini bir şeyler aktarabilecekmiş gibi hisseder. Gençliğin kavrayışını hisseder. Söz etmek istediğim daha pek çok şey var. Çabalarımızdan, çilelerimizden nasıl olup ta bunların pek çoğunun bugünün gerçeklik içinde başarısızlığa uğradıklarından ve bunların nasıl yeniden yapılması gerektiğinden söz etmek isterdim. Zayıflık anlarından ve halka, halkın idealleriyle ve saflığı ile kurulan temasın, nasıl olup ta bizlere yeni bir devrimci coşku esinlendiğinden söz etmek isterdim.

Söylenecek pek çok şey var. Ne var ki ödevle-

rimizi de yerine getirmemiz gerekli. Bu fırsattan yararlanıp, sizlerden, önemsiz bir sebeple diyelim, izin istememin sebebini açıklayacağım.

Sizlerden, bir dokuma fabrikasında ki, gönüllü işçi görevimi yerine getirmek için izin istiyorum. Millileştirilmiş iplik ve dokuma işletmesi ve başka bir dokuma fabrikasında çalışan planlama merkezi konseyiyle rekabet içindeyiz.

Lenin'in Buyruklarını Çalışma ve Mücadele Alanında En Yüksek Düzeyde Yerine Getirmek (10)

Öğrenci yoldaşlar ve bütün dünyanın Mimarlık Profesörleri, bu uluslararası Öğrenci Toplantısını bir kaç kelimeyle bitirmek ya da *-Küba'da denildiği gibi-* özetlemeliyim.

İlk başta, bana son derece acı veren bir sonuç çıkarmam gerekli. Sorunlar karşısında ki, aşırı dereceye ulaşan bir bilgisizliği kabul etmek, bu bilgisizliğin en uç durumuysa, gerçekleşen Uluslararası Öğrenci Toplantısının siyasal olmadığının bilinmesiydi. Bir öğrenci toplantısının söz konusu olduğu ve bunun Uluslararası Mimarlar Birliği'ne bağlı bir kuruluş olduğunu bilmiyordum.

Güzel; her şeyden önce sonuç kararlarına katıldığımı söylemek isterim. Bu kararlar bana, bilimsel ve devrimci olmasa bile devrimci görüntüde mantıksal sonuçlar gibi geliyor.

Eğer dilerseniz, birazcık siyasal küçük bir

konuşma yapmak isterim. Ama şunu içtenlikle söyleyeyim ki, siyasal şeylerden konuşmanın zamanı olup olmadığını bilmiyorum. Ne de olsa buna karar verecek olanlar sizsiniz. Çünkü ben teknik konusunda pek çok şey bilmiyorum.

Güzel. Bunu ne havada kalan bir demagoji nede yönetmelikleri atlamak için bir yol arama çabası olmadığını bildiririm sizlere. Buraya yalnızca kendi politikacılığımın bir özetini yapmak için geldim. Yeni türden bir politikacı, ya da halkın politikacısı, üstelik pek çoğuna ilişkin aldığım haberler doğruysa, çoğunluğunu desteklediğim sonuç kararları onaylandığı ve bir öğrencinin ve bir teknisyenin toplum içinde ki yeri, saptandığı için de duygulanmış olan, meslekten bir politikacı. Bizi ziyaret eden, dünyanın bütün ülkelerinden gelen insan yığını nedeniyle açık yüreklilikle söyleyeyim ki, bu sonuç kararları karşısında şaşırmıştım biraz.

Sosyalizmin kurulmuş olduğu ülkeler sayıca azdırlar. Ama nüfuslarına bakıldığında güçlüdürler. Çok sayıda ülke, birbirinden değişik düzenlerle yönetilen çok sayıda ülke kurtuluş mücadelesi içinde ve mücadelenin farklı anlarında bulunmaktadırlar. Ne var ki hükümetleri birbirlerinden değişiktir. Ve her şeyden de önce, meslek tabakaları her zaman için aynı çıkarlara karşılık vermemektedirler. Kuşkusuz, kapitalist ülkelerin kendilerine özgü ideolojileri vardır.

Dolayısıyla, bu tartışmaların ağırlığı karşısında şaşkınlığa düşülmüştür.

Belki de, biraz mekanik olarak, pek çok kapitalist, sömürge ve yarı sömürge ülke öğrencilerinin, gelir düzeyi bakımından proletaryadan olmayan tabakalardan geldiklerini düşündüm. Ve doğal olarak ta, bunların ideolojisi, Küba'da desteklenen ve korunan devrimci ideolojiden uzaktı.

Ama açıklamamın mekanikliğine rağmen, toplumsal köken bakımından çoğunluğuyla proletaryadan olmayan bir öğrenci tabakasının da Küba'da bulunduğunu unutmadım. Ama gene de söz konusu olan bu öğrenci tabakası Küba'da bu yakın zamanlarda örgütlenen tüm devrimci eylemlere katılmıştır. Halkımızın çok sevdiği bir kaçta kurtuluş davasında şehit oldu. Bunlardan bazıları mezun oldular, Bazılarıyla daha henüz eğitimlerini sürdürmekteler. Küba devrimiyle bütünleşmişler ve devrimi tümüyle desteklemektedirler.

Kişinin içinde bulunduğu toplumsal sınıftan daha önemli bir şey olduğunu unuttum. Gençlik, ideallerin tazeliği ve kültür, yetişkinliğe geçildiğinde en katıksız ideallerin hizmetine konulmuştur. İçinde yaşanılan çeşitli baskı düzenlerinin toplumsal mekanizmalarından başka hiçbir şey bu anlayışı dönüştürmez. Ama öğren-

cilerin büyük çoğunluğu devrimcidir. Bilimsel bir devrimin az çok bilincinde olarak, halk için ve dünya için istediklerini ve yapılması gerekenleri az çok bilerek, kuşkusuz, hayata açık ve her gün yeni bilgiler edinmeye hazır durumda bulunan, genç insanlar tabakasında yer aldıkları için, öğrenciler devrimcidirler.

Ülkemizde böyleydi. Elbette, ülkeyi terk eden öğrenciler ve uzmanlar da oldu, ama ülkeyi terk etmede ki bütün kolaylıklara ve emperyalizmin onlara verdiği bütün vaatlere rağmen, öğrencilerin ve uzmanların, büyük çoğunluğunun Küba'da kaldıklarını büyük bir memnuniyetle, kimi zaman şaşkınlıkla, izledik.

Bunun mantıklı bir nedeni vardır. Bu kişiler sömürüye dayanan toplumsal düzenlerde, öğrencilerin ne kendi mesleklerini seçebildiklerini, ne de içlerinden gelen gerçek isteği izleyebildiklerini düşünüyorlardı. Çünkü insanın isteği arasında her zaman için bir ilişki vardır. Ve bu kişilerde hiçbir yoksunluk görünmüyordu.

Genel olarak bir dizi ekonomik eğilim nedeniyle bir mesleğe girilir. Ama normalde söz konusu meslek ilgimizi çektiği için girilir. Ülkemizde öğrenciler ve uzmanlar istediklerini gerçekleştirebilecek tüm imkanlara sahiptirler. Eseri için bütün araçları çalışmasında kullanabilme imkanına sahiptirler.

Küba'da ilk kez olarak uzmanlar kendilerini toplumun gerçek kurucuları, bu toplumun etkin üyeleri, toplumun sorumluları olarak hissettiler, onlar, çeşitli sömürü biçimleri altında bulunan basit ücretliler değiller artık. Onların büyük çoğunluğu eserlerini başkaları için yaratmaktalar. Emekleri ile başkalarının zenginliğini sağlamak için başkalarının isteklerini ve ölçütlerini gerçekleştirmekteler.

İlk başlarda oldukça büyük kısıtlamalar bulunduğu açıktır. Bilim adamlarımız diledikleri bütün eserleri gerçekleştiremiyorlar.

Mimarlarımız kendi zevklerine göre tasarımda bulunamıyorlar, bilincine oldukları tüm güzelliği gerçekleştiremiyorlar. Malzeme eksik. Ellerinde hiç bir şey olmayanların eksiklerini gidermek için elimizde olanları azami ölçüde dağıtmamız gerekir.

Bu aşamada, herkesin payına bir şey düşsün diye zenginliği yeniden dağıtmamız gerekir. Ama kafanızda ki mesleği yerine getirirken insanın yaratıcı düşüncesinin örneğini verebilirsiniz.

Sorun, elimizde olan malzemelerden, halledilmesi gereken zorunluluktan ileri gelmektedir. Ama bunun çözümünü uzmanlarımız sağlamalıdırlar.

Daha iyi bir şey yapabilmek için, halkımıza azami ölçüde yardım edebilmek için ve kendi elleriyle, kendi yeteneğiyle, kendi bilinciyle yeni toplumu kurmadan, kişisel olarak doyum duymak için, insan iradesi dışında ki, şeylere karşı, doğaya karşı savaşıldığı gibi savaşmak gerekir.

..Teknik halkları ezmek için, kullanılabilir ama kurtuluş davası için halkların hizmetine de konulabilir. İşte, kabul ettiğimiz belgeden çıkarılması gereken sonuç budur.

Tekniğin silahını toplumun hizmetine koymak için, bütün toplumun ellerimiz de olması gerekir. Ve toplumun elimizde olması için de, baskı yaratan etkenleri ortadan kaldırmak ve bir kaç ülkede toplumsal koşulları dönüştürmek ve her türlü teknisyene, halka tekniğin silahını vermek gerekir. Yeryüzünün bir kaç bölgesinde değişiklik olması gereğine inanmış olan herkesin karşı karşıya bulunduğu görev budur işte.

Devrimci gibi düşünen ama devrimci gibi hareket etmeyen teknisyenlerimiz olamaz. Devrim yapmak, kıtalarımızın çoğunun, sömürünün inanılmaz bir ölçüye ulaştığı bütün Asya'nın, bütün Afrika'nın ve nerdeyse Amerika'nın buyurgan bir zorunluluğudur.

Herhangi bir sınıfın üyesi olan bir teknisyen, bir mimarın, bir doktorun, bir mühendisin, bir

bilim adamının, kendi halkı açlıktan ölmekteyken, mücadele yenilmekteyken, kendi araçlarıyla kendi özgül alanında çalışacağına inandırmak isteyen kişi, karşı kampın tavrını alır gerçekten. Bu kişi siyasetten uzak değildir, siyasidir, ama kurtuluş hareketlerine karşıdır.

Bu toplantıya katılanların tümünün düşüncelerini kabul ettiğim açıktır. Kuşkusuz, sosyalist düzenin -bu düzen üstüne şimdiki durum da bilinenler- propaganda da ve kabaca söylendiği gibi, kabaca bir baskı, yoksulluk, yetersizlik düzeni olduğunu ve insanın ancak hür teşebbüs ve emperyalizmin sağladığı biçimde, düşünce ve inanç özgürlüğü olduğunda eksiksiz biçimde serpilebileceğini düşünen pek çok uzman ve pek çok genç yoldaş bile, toplantıya katılanlar arasında bulunmaktadır. Bu kişilerden pek çoğu dürüst olarak düşünmektedirler.

Tartışma açmak niyetinde değilim. Bu sorunlar üstüne tartışılamaz. Bu sorunlar, kendi kadrolarını yetiştirmek için, kapitalizmin sağladığı eğitim tarafından kuşaklar, yıllar boyunca yaratılmışlardı. Eğer kapitalizm kendi ilkelerine karşı kuşaklar yetiştirmiş olsaydı, daha şimdiden yenilmiş olurdu.

Bugünkü yenilmesinin nedeni dünyanın uyanmakta olduğu ve bütün eski iddiaların, çok eskilerde yazılmış oldukları için değil de, şimdi

artık ileri sürülenlerin gerçekleştirmesinin araştırılmasının ve bilimsel olarak tahlil edilmesinin zorunlu kılınması gerektiği için artık kabul edilmemesidir. Bu kaygı, dünya da gittikçe daha da yaygınlaşan, devrimci düşünceleri doğuracaktır. Buna ek olarak da, önemli olan şey, tekniğin insanın hizmetine verildiği sosyalist ülkeler örneğidir. Söylemek istediğim buydu işte.

Küba'lı öğrenci yoldaşlarım için de, bir şeyler eklemek isterim. Eğer bunlar size biraz özel, biraz yabancı gelirse, eğer bunlar sizleri ilgilendirmiyorsa, sanki hiç bir şey duymamış gibi, yapmanızı rica edeceğim. Ama öğrencilere dikkat etmek gerek, hem de her gün. Gençliğimiz büyük altüst sırasında doğdu.

Daha henüz bir kaç yıl önce, Kuzey Amerika'lı deniz erlerinin havarimiz Marti'nin(11) kafasına ihtiyaçlarını giderdiklerini gören bir halktır bu. Ve bugünde Kuzey Amerika emperyalizmine bütünüyle karşı olan bir halktır. Buysa, olağan üstü bir şey. Kısa bir devrimci çalışma süresi içinde kitlelerin bilincini tümüyle değişmesini doğurdu.

Ama bütün köklü ve ani değişikliklerde olduğu gibi, öğrencilerimizin kafasında her şey açık değil ve öğrencilerimizin düşüncesinde de tıpkı halkımızın düşüncesinde olduğu gibi kuşkular bulunmakta. Özellikle açık bir saldırgan-

lık içinde bulunan ve bizleri tehdit eden yankee emperyalizmiyle doğrudan doğruya, karşı karşıya bulunduğumuz şu mücadele anında, öğrencilerin görevi her zamankinden çok daha önemli olduğu üstünde hep ısrar edilmelidir. Yeni toplumun gerçek kurucuları olmak için öğrenciler eğitimlerini hızlandırmalılar. Ama aynı zamanda da, belli bir düşüncesi olmayan, yalnızca bir yapıcı olmayıp, ellerini yeteneklerini ve yüreğini yeni doğan toplumun hizmetine vermek için, bu toplumun nasıl ve hangi biçimde kurulması gerektiğinin tam olarak bilinmesine yönelik bilinci değişmesi gerekir. Ve bununla aynı zaman da, silahı da ele almak gerek. Çünkü toplumumuzun savunması, toplumun şu ya da bu tabakasının karşısına dikilen bir görev değildir. Küba devriminin savunulması her an, her düzlemde, bütün Küba'lıların sürekli görevidir.

Ve Lenin'in *"Her devrimci kendi çalışma, mücadele yerinde en iyi kişi olmalıdır"* buyruğunu azami ölçüde gerçekleştirmek sizlerin görevidir, öğrenci yoldaşlar.

Bu sizin için bir üniversitedir, öğrenimdir, emperyalizmin bize bıraktığı eksikliklere, bizim eksikliklerimize karşı çıkmak için, uzmanlarımızın acil olarak hazırlanmasıdır. Öyleyse kadrolarımıza, ülkenin genel geriliklerine karşılık verdirtmeli ve hızlı biçimde toplumu kurmalıyız. Başlıca görev budur, ama tek görev bu değil-

dir. Çünkü silahı her an ele alma ve hayatın her anında Devrimi savunmanın gerekebileceğini hesaba katmadan, hiç kimse teori alanında bilinçli eğitim yapamaz.

Öğrencilerimizin güçlü olmasını gerektiren, zor bir görevdir bu. Bir fedakarlıklar kuşağıdır bu. Bu kuşak bizim kuşağımız, kendinden sonra gelecek kuşakların sahip olacağı zenginliklerden hiç birine sahip olmayacak asla. Aydınlık biçimde görmekteyiz. Rolümüzün bilincindeyiz. Çünkü Amerika'daki devrimin öncüsü olma gibi dev bir şerefe sahibiz. Ve bugünde, emperyalizmin en çok nefret ettiği ülke olmak şerefine sahibiz.

Her zaman mücadelenin öncüsüyle birlikteyiz. İlkelerimizin hiçbirinden vazgeçmedik. İdeallerimizden hiçbirini feda etmedik ve bütün ödevlerimizi yerine getirememezlik de etmedik hiç bir zaman. Bu nedenle, başı çekmekteyiz. Dünyanın neresinde olursa olsun her Küba'lı bizimle şeref duymaktadır. Ama bu da bir çaba gerektirir.

Kuzey Amerika emperyalizminin bir adım uzağında, sosyalist devrimin ortaya çıkması mucizesini mümkün kılan bu kuşak, kazandığı şerefin pahasını fedakarlıkla ödemek zorundadır. Yaptığı çabalar sayesinde yarını kurmak için kendini feda etmelidir her gün. İstediğiniz de düşlediğiniz de budur işte.

Onları dönüştürmeniz, onlara bir yaşam soluğu vermeniz -birazda idealist olan bu sözümü hoşgörün- ve onları halkın hizmetine sunmanız için bütün malzeme, bütün araçlar, bütün teknik elinize verilecek.

O halde maddi zenginlikler yaratmak gerekir. Bütün güçlüklere karşı mücadele etmek ve emperyalizmin saldırısını geri püskürtmek gerekli. İşte bunun içindir ki, bizim kuşağımız Küba tarihinde ve Amerika tarihinde bir yere sahip olacaktır. Bütün devrimci yoldaşların, Amerika'nın ve belki de bütün dünyanın ezilen halklarının Küba devrimine bağladıkları umudu boşa çıkarmamak gerekli.

Bunun yanında, Küba devriminin, sunduğu örneğin gücü nedeniyle yalnızca içerde etkili olmadığı, ama ödevimizin daha çok Küba sınırlarının dışında bulunduğunu da asla unutmamak gerekli. Devrimin ideolojik alevini bizlere, kulak veren dünyanın bütün köşelerine, Amerika'nın bütün uzak köşelerine taşımak görevimizdir bizim.

Dünyadaki tüm yoksulluğa, tüm sömürüye ve haksızlığa karşı duyarlı olmak gerekir. Marti'nin pek çok kez anılan, başucumuza en görünür yere koymamız gereken bir sözünde, dile getirdiği duyguyu beslemeliyiz hep. Marti şöyle der; "Her gerçek insan, herhangi birine indirilen darbeyi

kendi suratında duymalıdır."

Bu söz, bütün dünya halkları önünde, devrim düşüncesinin özeti olmalıdır. Ve gençliğimiz şöyle olmalıdır: Özgür, tartışmaya hazır, bütün dünyada, olanlarla ilgili, uluslararası tekniğe karşı açık, dünyanın bize verebileceklerini almaya hazır ve her zamanda ezilen halkların umuduna, haksızlığa, mücadeleye karşı duyarlı.

Geleceğimizi bu yoldan kuracağız.

İçinde bulunduğumuz, pratik ana dönersek, karşımızda bugün çok büyük, bir görev bulunmakta. Tekniğin egemen olacağı ve siyasetin insanın deneylerini, değiş tokuşunda ve ilişkilerde ortadan kalkacağı mekan kongreler olacak.

Ama sizler, dünyadaki öğrenciler, bütün tekniğin ardında birinin olduğunu ve bunun da toplum olduğunu veya bu toplumdan yana yada bu topluma karşı olunduğunu unutmayın hiç bir zaman.

Dünya üstünde, sömürünün iyi bir şey olduğunu düşünenlerle, sömürünün kötü bir şey olduğunu ve buna son vermek gerektiğini düşünenler olduğunu unutmayın. Ve siyasal insan, siyaset üstüne tek bir söz söylemese bile, insan olmasından ileri gelen ana özelliğinden hiçbir zaman vazgeçemez.

Tekniğin bir silah olduğunu ve dünyanın kusursuz olmadığını, kabul eden kimsenin, tekniğin toplumun hizmetine konulması gerektiği için, mücadele etmek zorunda olduğunu unutmayın. Öyleyse, tekniğin insan çoğunluğunun yararına olması ve geleceğin toplumunu, bu toplumu nasıl isterseniz öyle adlandırın, kurabilmemiz için önce toplumu kurtarmak gerekir.

Düşlediğimiz ve bilimsel sosyalizmin kurucularının da adlandırdığı gibi, bu toplum, "Komünizm"dir.

Emeğin Sosyalizmdeki Yeni Kimliği (12)

Hayat karşısındaki komünist tavır, izlenmesi gereken yolu kendi örneğiyle göstermektir. Bu yol üstünde aşılması gereken güçlükler, ne olursa olsun, kitleleri kendi örneğiyle yöneltmektir. Bir emekçi olarak gösterdiği başarıların, yeni toplumun yağıcısı olarak gösterdiği başarıların toplum tarafından, kabul edilmesinden başka, bir şey beklemeksizin, gün be gün çalışmasının örneğini gösterebilen kişi, fedakarlık anı geldiğinde, buyurma hakkına sahiptir. Ve toplumumuzun kurulması da, fedakarlık temelinden başka hiç bir şekilde gerçekleştirilemez.

Ekim 1917 Devriminden, Lenin'in devriminden sonra, insan zaten bir bilinç kazandı. İnsanlığa o denli güzel şeyler veren, o denli örnek veren ve gelenekleri korunan Fransız Devriminin insanları yine de tarihin basit araçlarıydılar. Ekonomik güçler hareket ediyordu. Onlarda halkın duygusunu, çağın insanının duygusunu dile getiriyorlardı. İçlerinden kimileri daha da ilerisini düşündüler, ama gene de tarihi yönetme, kendi tarihlerini bilinçli olarak kurmak yeteneğine sahip değillerdi.

Buysa Ekim Devriminden bu yana, gerçekleşti ve İkinci Dünya Savaşından bu yana da sosyalizm ve barış kampını oluşturan ülkeler bloğu, hem de daha şimdiden çok güçlü olan bloğu kuruldu. Daha şimdiden tarihi yönlendiren, tarihi kuran, ne yaptıklarını bilen yüz milyonlarca insan var. Bu yüz milyonlarca insanın içinde de bir damla gibi, -ama tüm özellikleri ve tüm kıvancıyla oldukça iyi seçilebilen bir damla olarak- yedi milyon Küba'lı bulunmakta. Şimdi görevimiz üretimi geliştirmektir, ihtiyacı olduğu tüm malları halka vermek için üretimi geliştirmektir. Ama bütün bu malları sağlamak için aynı zamanda bir ağır sanayi de yaratmalıyız, öte yandansa tarımı geliştirmeli, toplumun değişik etkenlerini uyumlu kılmalıyız, kendimizi feda etmeliyiz, sürekli olarak çalışmayı düşünmeliyiz ve en önemlisi de, bizlerin, şu anda toplumun yöneticisi olan hepimizin, Küba halkının, daha çok öğrenmemiz gerektiğini, daha çok bilgilenmemiz, olguların daha da derinlerine inmemiz gerektiğini, emeğin yaratıcı gücüyle emeğin en derin anlamı konusunda daha da derinleşmemiz gerektiğini açıkça görmeli, bunun bilincine varmalıyız.

Kendinden sonra ki olayların gelişmesiyle ilgili, dahice görüşünde Marx, çalışmadan insanın ahlaki bir ihtiyacı olarak söz etti. Bu örneğin, Sovyet Birliği Komünist Partisi'nin komünizmin kurulması programın da yer almaktadır zaten.

Bu çocuklarına bir parça ekmek getirebilmek için, insanın iş gücünü, toprağın yada makinelerin sahibine satmak zorunda olduğu, çağdakine oranla emeğin bilinmeyen yeni bir nitelik kazanması, anlamına gelir. Şimdi üretim araçları, halk iktidarının eline geçmekte ama halk daha dün, patronuna söven ve işini de lanetleyen aynı halk olarak kalmakta.

Bir çok durumda, çalışma koşulları değişmedi ama emeğin bu yeni kimliği anlaşılsın, fedakarlığın yeni kimliği anlaşılsın diye hızlı biçimde değişmeliyiz. Bu yeni kimlikse, kimi zaman, Küba proletaryası için güç koşullar içinde çalışmak anlamına gelebilir. Komünizme geçişimizi müthiş ölçüde hızlandırmamıza imkan verecek olan bu bilinci yaratmalıyız.

Bundan başka, çalışma bütün Kübalılar için hayati bir gereklilik olduğunda, insani yaratımın anlatımı olarak teknoloji ve buluşların binlercesi peş peşe gelecek.

Her birim yıldan yıla değişecek, güzelleşecek ve modernleşecek. Yeni toplumun kurulmasına, karşı konulmaz bir güçle katılacak herkes.

Bu nedenle, bugün bu cepheyi işgal etme zorunluluğuyla dolu olarak, çalışma isteğiyle dolu olarak, sevinçle çalışmaya giden erkek ve kadınlar olarak, sahip olduğunuz öncü kimliği nede-

niyle, sizleri selamlarız yoldaşlar.

Geleceğimiz ve bizim geleceğimiz de olan Amerika'nın geleceği için, bütün dünyanın geleceği için, ABD'de ve bütün emperyalist ülkelerde, sermayenin baskısı altında acı çeken bütün erkekler ve kadınlar için, Roca[13] yoldaşın hatırlattığı Fidel'in öğütlerini izleyeceğimize ilişkin kesin karar alalım yoldaşlar. Fidel şunları öğütlüyordu: Çalışmamızı her gün yerine getirmek, tahlil etmek, neyin kötü olduğunu görmek, yeterli olanı yapıp yapmadığımızı görmek ve ertesi gün daha iyisini yapacağımıza ilişkin kendimize söz vermek.

Halkımızın, işyerimizin, fabrikamızın, atölyemizin ya da birliğimizin yöneticisi olan bizler, kendimizi daha büyük bir fedakarlıkta bulunabileceğini hisseden bizler, gücümüz oranında, kendi örneğimizi ileri sürerek yapalım bunu. Bunu hamasi laflardan önce gelecek biçimde, içimizden her birinin, komünizmi kurmak için, yoldaşlarımızın peşinden gideceği bir bayrak olacak biçimde yapalım bunu.

Böylece -hepimiz, vatanımızın gerekli kıldığı dev ve sağlam adımlarla ilerleyerek- insanlığın büyük özlemini gerçekleştirmiş olacağız. Aynı zamanda da yüce ödevimizi yerine getirmiş olacağız. Bütün halkımız, tüm dünya halkları için, bir mücadele bayrağı olsun.

Geleceği Harekete Geçiren ve Yöneten Güç Olarak Gençlik (14)

Yoldaşlar;

Bundan bir süre önce gençlik örgütü tarafından, bakanlığın siyasal eylemi içinde, siyasal çerçeve içinde, gençliğin gözle görünür belirtiler, hayat belirtileri gösterdiği bir dizi konferansı noktalamak üzere çağrıldım.

Sizlerle konuşmamda ki amacım, bir kaç görüşü dile getirmek; çünkü çoklukla gençliğe karşı eleştirel bir tavır aldım. Gençliği yalnız gençlik olarak değil, örgüt olarak ta eleştirdim. Genel olarak ta, bu eleştirel tavır, pratik çözümler önerisi tarafından desteklenmemişti. Bunun biraz da serbest bir erin görevi olduğunu, Parti sekreterliği yönetimi üyesi, vb. olarak sahip olduğum bir dizi ödeve denk düşmeyen bir görev olduğunu söylemek istiyorum. Bir gençlik örgütünün ne olması gerektiğine ilişkin birçok anlayış vardı. Bunlarla hiç bir zaman tümüyle uyuşmuyorduk. Örgüt olarak gençlik içinde me-

kanik bir yanla her zaman karşılaştık. Ve bizim anlayışımıza göre, örgüt olarak gençliğin gerçek öncü olmasını işte bu engellemektedir. Doğal olarak, bütün bu sorunlar uzun zaman boyunca tartışıldı. Gençlik, gençliğin ilk tohumu, Ordu Eğitim Bölümüne bağlı olarak Genç İsyancılar örgütlendiklerinde bizim yönetimimiz altında ortaya çıktı. Daha sonra, kendine özgü bir siyasal kimlik kazanarak, ayrıldı.

Gençliğe karşı eleştirel bir tavrımız oldu. Bu tavır somut bir çalışma sistemi önerisine bağlanmamıştı hiç bir zaman.

Genç olmaktan vazgeçmemiz üstünde, kendinizi yaşlı teorisyenlere dönüştürmemeniz üstünde, gençliğin tazeliğini, heyecanını korumanız üstünde her zaman ısrar ettim. Hükümetin büyük sloganlarını kavrayabilecek ve öncü olarak ilerleyerek, kitlelerin bütün hareketlerini itici gücü olabilecek durumda olun. Bunun için, hükümetin üzerinde ısrarla durduğu önemli yanları seçip ayırmayı bilmek gerekir. Bu hükümet bir yandan halkın temsil edilmesi, bir yandan da partidir.

Öte yandan, dengelemek ve derecelendirmek gerekir. Gençliğin yerine getirilmesi gereken görevler bunlardır işte. Teknik devrimden söz ettiniz. Başlıca yanlardan biridir bu. Gençlerin anlayışına en uygun düşen, en somut görevler-

den biridir bu. Ama teknik devrim, tek başına ilerleyemez. Çünkü bu devrim bütün dünyada, bütün sosyalist ve sosyalist olmayan, kuşkusuz ki ileri olan ülkelerde vardır. ABD'de teknik bir devrim vardır. Fransa'da dev bir teknik devrim vardır. Ama bu ülkelerin sosyalist bir ülkeyle hiçbir ilişkileri yoktur. Dolayısıyla, teknik devrimin sınıfsal bir içeriği, sosyalist bir içeriği olmalıdır. Bunun içinde gençlikte, gençlik gerçek itici güç olsun diye, gereken dönüşüm yolu bulunmalıdır. Ölmüş olan eski toplumun bütün belalarını tasfiye etmek anlamına gelir bu. Çalışma konusunda komünist bir tavrı düşünmeksizin teknik devrimde düşünülemez. Bu son derece önemlidir.

Çalışma konusunda komünist tavır yoksa sosyalist teknik devrimden de söz etmeyin. Bilimlerdeki son buluşlar ve icatlar sayesinde büyük değişiklerle gerçekleşen Küba'daki teknik devrimin yansımasıdır bu yalnızca. Birbirinden ayrılamayacak şeylerdir bunlar. Çalışma konusundaki komünist tavır kişinin beyninde gerçekleşen değişikliklerden zorunlu olarak geniş boyutlu değişikliklerden ibarettir. Bu değişikliklerin kısa bir dönem içinde tamamlanması beklenemez. Bu değişiklikler boyunca çalışma hala bugünkü özelliğini koruyacaktır. Yani toplumsal bir ihtiyaca dönüşen zorlayıcı bir toplumsal bir yükümlülük olacaktır. Dönüşüm, teknik devrim herkese, kendisini hayatta en ilgilendiren şeye,

çalışmasında, araştırılmasında, her türlü öğreniminde, ilgilendiren şeye yaklaşma imkanı verecek demektir bu.

Ve bu çalışma karşısındaki tavır tümüyle yeni bir tavır olacaktır. Pazar tatil günü olacaktır. Şeker kamışı biçilen bir pazar değil de, şeker kamışı biçilmeyen bir pazar olacaktır. Yani gerekenin dile getirilmesi, zorlayıcı yaptırımlar olacaktır.

Ama bunun için uzun bir süreçten geçmek gerek. Bu süreçte, örneğin gönüllü çalışma yoluyla kazanılmış alışkanlıklar yaratacaktır.

Şimdi asıl olansa da, kendini topluma hiç bir şey beklemeksizin, ücretsiz olarak veren, yalnız toplumsal ödevinin yerine getirilmesi amacıyla veren bireyin hayatının bir parçasını oluşturmasıdır. Daha sonra tekniğin, üretimin ve üretim ilişkilerinin ilerlemesiyle daha yüksek bir biçim alacak ve toplumsal bir ödeve dönüşecek olan şey doğmaya başlamaktadır.

Eğer herkes, çalışma ve yeni teknik karşısındaki tavır konusunda, kendini içten dönüştürme kapasitesini, kendi çalışmasında örnek bir çalışma yapma kapasitesiyle birleştirirse, ilerleyeceğiz. Üretici bir çalışmada bulunmaya, o denli onurlu kılan ve hemen o anda olduğu gibi zamanla da bir ihtiyaca dönüşen bir şey yapmaya alışmalısınız yavaş yavaş.

Böylelikle otomatik olarak gençliğin öncüsü, yöneticileri olacaksınız. Kendi kendinize hiçbir zaman ne yapmalı diye sormamalısınız yalnızca. Gençliğin hoşuna ne gidecek diye aramamalısınız.

Gerçekten genç ve gençlerin en ileri temsilcileri olacaksınız. Hoşa gidecek olanla uğraşmak konusunda genç olanlar hiçbir zaman korkmazlar. Belirli bir anda mantıksal geleni, gerekli olanı yapmak. Bunda gençlik yönetici olacaktır.

Sosyalizm kuruluşunun şu aşamasında, sosyalizm ve komünizm yalnızca güzel fabrikalara sahip olmak için gerçekleştirilmez. Ama bu güzel fabrikaların eksiksiz insan için yapılması amacıyla gerçekleştirilir. İnsan, gelişen üretime bağlı olarak kendi kendini dönüştürmelidir ve bizim görevimiz de, aynı zamanda yeni insan yaratamayan meta üreticileri olarak kaldığımız da yerine tam anlamıyla getirilmeyecektir.

Gençliğin bir başka görevi de, yarının insanının yaratılmasında örnek olarak diğerlerini yönlendirmektir. Bu yönlendirmede kendini yaratmak da yer alır. Çünkü hiç kimse kusursuz değildir, hiçbir şekilde hem de. Herkes eleştirel tartışmalar, derinlemesine eğitim, insani ilişkiler, çalışma yoluyla kendi niteliklerini iyileştirmelidir. Bütün bunlar insanları dönüştürecektir. Bütün bunları biliyoruz çünkü karaya ilk ayak ba-

sıp son aşamadaki mücadelelere başlamamızdan bu yana o kadar büyük yedi yıl, devrimimizin zafere ulaşmasından bu yana da beş yıl geçti. Geriye dönüp, yedi yıl önceki duruma bakan kişi, gidilen yolun şu anda bile çok uzun olduğunun, ama yine de yapmak gereken çok şey olduğunun farkına varacaktır.

Görevler bunlardır ve asıl olan da gençliğin kendi yerinin nerede olduğunu ve kendi temel görevinin ne olduğunu anlamasıdır.

Kendini olduğundan fazla görmemesi, kendini tüm sosyalist evrenin merkezi olarak kabul etmemesi ama kendini önemli bir öğe, geleceğe yönelen öğe olarak kabul etmesidir bu görev.

Küba'da Sosyalizm ve İnsan (15)

Değerli yoldaşlar;

Bu notlarımı, geç olsa bile, vaadimi yerine getirmek isteğiyle dolu olarak, Afrika seyahatim sırasında yazıyorum. Vaadimi, başlıktaki konuyu işleyerek yerine getirmek isterim. Bunun Uruguay'lı okurların ilgisini çekeceğini sanıyorum.

Kapitalist sözcülerinin ağzından, sosyalizme karşı, ideolojik mücadelede kanıt olarak, bu toplumsal sistemin ya da içinde bulunduğumuz sosyalizmin kurulması döneminin devlet lehine bireyin ortadan kaldırılmasıyla nitelendiği iddiası sık sık işitilir. Bu iddiayı yalnızca, teorik bir temelde reddetmeye çalışmayacağım hiç bir şekilde, ama daha çok olayları Küba'da yaşadıkları biçimleriyle saptamaya ve genel nitelikte birkaç yorumda bulunmaya çalışacağım. İlk başta, ana çizgileriyle, iktidarın ele geçirilmesinden önce ve sonra olmak üzere, devrimci mücadelemizin tarihini çiziktireceğim.

Herkesin bildiği gibi, 1959'un ocak ayında doruğa ulaşacak olan devrimci eylemlerin başlangıç tarihi 26 Temmuz 1953'tü. Fidel Castro yönetimdeki bir grup o günün şafağında Orien-

te ilindeki "Moncada" kışlasına saldırdı. Saldırı başarısızlığa uğradı. Yenilgi felakete dönüştü ve bundan kurtulanlarsa kendilerini hapiste buldular. Daha sonra affa uğradılar ve yeniden devrimci mücadeleye giriştiler.

Sosyalizmin yalnızca tohumlarını kapsayan bu süreç boyunca, insan temel bir etkendi. İnsana birey olarak, özgül birer varlık olarak güvenilmekteydi. Ona yüklenen görevin başarısı yada başarısızlığı onun kendisinin eylem kapasitesine bağlıydı.

Sonra gerilla mücadelesi aşamasına gelindi. Bu mücadele birbirinden ayrı iki unsurdan meydana geldi. Henüz hareketsiz duran ve harekete geçirilmesi gereken kitle, halk, ikincisi onun öncüsü, hareketin itici gücü, devrimci bilinç ve mücadele heyecanı üreticisi gerilla. Bu öncü aracı etmen, zafer için zorunlu olan, özel koşulların yaratıcısı etmen oldu. Bu öncünün bağrında da, düşüncemizin proleterleşmesi sürecinin çerçevesinde, birey temel bir etkendi. Devrimci güçler arasında birkaç derece üste geçecek olan Sierra Maestra'lı savaşçılardan her birinin sicilinde önemli olaylar yer alıyordu. Rütbesini bu olaylara borçluydu.

Bir ödevi yerine getirmenin verdiği sevinçle, en tehlikeli, en çok sorumluluk isteyen görevleri üstlenmek için yarışıldığı, ilk kahramanlık dönemiydi bu. Devrimci eğitim çalışmamızda,

sık sık bu eğitimci noktaya dönmekteyiz. Savaşçılarımızın bu tavrı, daha o zamandan geleceğin insanını seçebilmemize imkan veriyordu.

Tarihimizin başka dönemlerinde de kendini tümüyle devrimci davaya adama olayı görülmüştür.

Ekim bunalımı ve *"Flora"*(16) kasırgası sırasında da, halkın tümünün gerçekleştirdiği, görülmedik cesaret ve fedakarlık olaylarına tanıklık ettik. Bu kahramanca tavrı gündelik yaşantıda sürekli kılmak için, bir formül bulmak, ideolojik açıdan temel görevlerimizden birini oluşturur,

Devrimci hükümet satılmış burjuvazinin pek çok üyesinin katılımıyla, Fidel Castro Başbakanlık göreviyle hükümetin yönetimini üstlendiğinde. Bu süreç, kitlelerin baskısıyla başkan Urrutia'nın(17) istifası sırasında, 1959 Temmuzunda doruk noktasına ulaştı.

Bin bir suratlı bu varlık, ileri sürüldüğü gibi, tıpkı bir koyun sürüsü gibi davranan, aynı kategoriden öğelerin (üstelikte zorunlu kılınan sistem tarafından aynı kategoriye indirgenmiş öğelerin) toplamı değildir. Yöneticilerini, büyük ölçüde de Fidel Castro'yu, duraksamaksızın izlediği doğrudur. Ama Fidel'in kazandığı güvenin derecesi de halkın isteklerinin, özlemlerinin, doğru yorumunu yapabilmiş olmasına ve yapılan vaatlerin yerine getirilmesi için sürdürülen

içten mücadeleye denk düşer. Kitleler, toprak reformuna ve devletleştirilmiş işletmelerin yönetimi gibi güç bir göreve katıldı. Playa Gron'un kahramanca deneyinden geçti. CIA tarafından silahlandırılmış çeşitli haydut gruplarına karşı mücadele gerçekleşti. Ekim bunalımı sırasında, yeni çağların en önemli tavır alışlarından birini yaşadı ve bugünde bunu sosyalizmin kurulmasında çalışarak sürdürmekte.

Olaylara yüzeysel olarak bakıldığında, bireyin devletin kulu halini aldığını söyleyenler haklıymış gibi gelir. Eşi görülmemiş bir coşkunluk ve disiplinle, kitle, hükümetin saptadığı her türlü görevi, iktisadi, kültürel, sportif, savunmaya ilişkin, vb. yerine getirmektedir. İnisiyatif genellikle Fidel'den ya da Devrimin yüksek komuta makamından gelmektedir. Onu kendisine mal eden halka açıklanır bu inisiyatif. Kimi zaman, yerel deneyler parti ve hükümet tarafından kabul edilmiş ve böylelikle de, aynı yoldan genelleştirilmiştir.

Bununla birlikte, devlette yanlış yapar, kimi zaman. Böyle bir şey olduğunda, topluluğu oluşturan öğelerden her birindeki nicel düşüşün, bir sonucu olarak, toplu coşkunluk hissedilir ölçüde düşüş gösterir. Çalışmaysa, son derece küçük, boyutlara düşünceye kadar felce uğrar. Bu durumda yanlışları düzeltmek gerek.

Anibal Escelante tarafından partiye zorla ka-

bul ettirilen (empoze edilen) sekter siyaset döneminde Mart 1962'de olan buydu işte.

Bu mekanizma, akla uygun bir dizi tedbir sağlamaya açıkça yeterli değildir. Elde edilemeyen şey, kitleyle daha çok daha temelli bir ilişkidir. Bu bağlantıyı önümüzdeki yıllarda düzeltmeliyiz. Ama şimdilik, hükümetin en üst kademelerinde ortaya çıkan inisiyatifler karşısında ortaya çıkan sorunlarla, ilgili genel tepkilere nerdeyse sezgisel olan kulak verme yöntemini kullanıyoruz.

Fidel bu konuda eski bir ustadır. Kendine özgü halkla bütünleşme tarzı, ancak kendisi eylem içinde olduğu bir diyapozun iki kolu arasındaki, söyleşiye benzer bir şey gözlemlenir. Fidel ile kitle, zafer ve savaş naralarımızla doruk noktasına varacak şekilde, gücü gittikçe artan bir söyleşide titremeye başlarlar.

Devrimci deneyi yaşamamış olan her hangi biri için anlaşılması güç olan şey, bireyle kitle arasında varolan bu sıkı diyalektik birliktir. Bu birlikte her iki taraf ta birbirine bağlıdır. Ve bireylerden oluşan bir bütün olarak, kitleyse bunun karşılığında öndere bağlanmıştır.

Kapitalizm altında, bu türden kimi olgular, halkı harekete geçirebilecek politikacıların sahneye çıkmasıyla ortaya çıkabilir. Ama eğer bu gerçek, bir toplumsal hareket değilse, bu

durumda kapitalizmden söz etmek pek doğru olmaz. Hareket ancak kendi yaratıcısı kadar yaşayacaktır. Ya da kapitalist toplumun katılıkları, halkın düşüncelerine son verinceye kadar, yaşayacaktır. Kapitalizmde insan, genellikle kavrayışın ötesinde bulunan buz gibi bir düzen tarafından yönlendirilmiştir. Yabancılaşmış birey, göze görünmeyen bir göbek bağıyla bir bütün olarak bağlanmıştır topluma. Bu göbek bağı değer yasasıdır. İnsanın yolunu ve yazgısını biçimlendirerek, hayatının bütün alanlarında etkili olur.

Pek çok kişi için görünmeyen ve anlaşılmayan kapitalizm yasaları birey üstünde, birey bunun farkında olmaksızın, etkili olurlar. Birey yalnızca, sonu yokmuş gibi gelen ufkun genişliğini görür. Kapitalist propaganda da onu bu biçimde sunar Rockefeller'i de (bu doğru yada yanlış olsun) başarı umutları konusunda bir ders olarak kullanmaya çalışır. Böyle bir örneğin bir kere daha ortaya çıkması için, gereken yoksulluk ve böylesine bir servetin oluşmasına katkıda bulunmasına, adilik genel betimlemede görülmemelidir. Halk güçleri de bu kavramları açık kılamadılar her zaman. (Bağımlı ülkelerin sömürülmesindeki belirli bir suç ortaklığının etkisiyle emperyalist ülke işçilerinin uluslararası sınıf ruhlarını giderek nasıl yitirdiklerini ve bu olgunun kitlelerin militan ruhunu kendi ulusal bağlamları içinde nasıl tükettiğini de incelemek bu noktada yerinde olacaktır. Ama bu, bizim konumuzun çerçevesine girmez.)

Her durumda, bitiş çizgisine varmak için gereken niteliklere sahip bir bireyin ancak üstesinden gelebileceği engelli koşuyla karşılaşılır. Yarışın ödülü uzaktan görülüvermiştir. Yolda bomboştur. Bundan başka, bu kurtların yaptığı bir yarıştır. Bitiş çizgisine ulaşan, ötekilerin zararına ulaşmıştır.

Şimdi de bu garip ve hareket içinde ki, dramın yani sosyalizmin kurulmasının oyuncusunu, bireyi, hem tek bir varlık, hem de topluluğun bir üyesi olarak, çift yüzlü varlığı içinde tanımlamaya çalışacağım.

En basit yaklaşımın, bireyin bitmemişlik niteliğini kabul etmek olduğuna inanıyorum. Bitmemiş bir üründür birey. Geçmişin kusurları bireysel bilinç yoluyla bugüne aktarılmıştır ve bunları kökünden kazımak için aralıksız çaba gösterilmelidir. Sürecin iki yanı vardır. Bir yandan toplum dolaylı ve dolaysız eğitim araçlarıyla birey üstünde etkili olur. Bir yandan da birey, bilinçli bir kendi kendini eğitme döneminden geçer.

Oluşum süreci içinde bulunan yeni toplum, geçmişle çok çetin biçimde savaşmalıdır. Buysa sistemli olarak, bireyin tecrit edilmesine yönelik bir eğitim ve yetiştirme tarzının, kalıntılarının yükünü çeken bireyin bilincinde olduğu kadar, bu geçiş döneminin kendisine özgü dolayısıyla da, yani meta ilişkilerinin varlıklarını sürdürme-

leriyle de, söz konusu yeni toplumun kendisini duyurmasına neden olur. Kapitalist toplumun, iktisadi hücresi, metadır. Var olduğu sürece, etkilerini üretimin örgütlenmesinde, dolayısıyla da insanın bilincinde kendilerini duyuracaklardır.

Marx'ın şeması geçiş dönemini, kendi iç çelişkileriyle parçalanan kapitalist sistemin patlayarak dönüşmesinin sonucu olarak tasarlar. Daha sonraki gerçeklik, kimi ülkelerin, ince dalların, kendilerini emperyalist ağaçtan nasıl kopardıklarını gösterdi. Bu, Lenin'in önceden gördüğü bir olguydu. Bu ülkelerde kapitalizm, kendi etkilerini şu ya da bu yoldan, halka duyurmak için, yeterince gelişmişti. Ama tüm imkanlarını tükettikten sonra, sistemi patlatan şey kendi iç çelişkileri değildi. Yabancı bir zalime karşı, kurtuluş mücadelesi savaş gibi, kaynağı dış nedenlere bağlı olan, sonuçları ayrıcalıklı sınıfları sömüren, sınıfın üstüne saldırtan yoksulluk, yeni sömürgeci, rejimleri yıkmayı amaçlayan kurtuluş hareketleri, bu süreçte ki alışa gelmiş etkenlerdir. Geriye kalanı ise, bilinçli eylem yerine getirir.

Bu ülkelerde, toplumun yararına eksiksiz bir eğitim hala gerçekleştirilmemiştir. Ve zenginlikler ve basit mülk edinme yoluyla kitlelerin ulaşabileceğinden çok uzaklarda bulunmaktadır. Az gelişmişlik ve sermayenin *-uygar-* ülkelere doğru gümrükleri aşarak akması fedakarlıklar olmaksızın hızlı bir değişikliği imkansız kılmakta, ikti-

sadi temelin kurulması için aşılması gereken çok uzun bir süre var hala ve hızlı gelişme aracı olarak kullanmak amacıyla daha önce geçilmiş olan maddi çıkar edinme isteği de oldukça büyüktür.

Burada, ağaçlar nedeniyle ormanı görememe tehlikesi, vardır. Kapitalizmin bize terk ettiği körelmiş silahların, (iktisadi birim olarak meta, karlılık ve maddi bireysel çıkar gibi kaldıraçlar vb.) yardımıyla sosyalizmi kurma düşünün peşinden giderken, çıkmaz bir yolla karşı karşıya kalmak ta mümkündür. Pek çok kavşakla karşılaşılan ve ne zaman yanlış bir yola sapıldığının tam olarak farkına varmanın güç olduğu uzun bir yolu aştıktan sonra amaca ulaşılır. O arada, buna uyarlı olan iktisadi temel bilincin gelişmesini baltalanmıştır zaten. ***Komünizmi kurmak için, maddi temelle aynı zamanda, yeni bir insan da yaratılmış olmalıdır.***

Kitleyi harekete geçirme araçlarını doğru olarak seçmenin bu denli önemli olmasının nedeni budur işte. Bu araç temelde ahlaki bir özellik taşımalıdır ama maddi teşvik ögelerinin özellikle de toplumsal nitelik taşıyanların, doğru kullanımı unutulmamalıdır.

Daha önce söylediğim gibi, son derece büyük tehlikelerle karşı karşıya bulunulduğu anlarda, değerlerin yeni kategoriler edineceği bir bilinci geliştirmek gereklidir. Bir bütün olarak toplum, dev bir okul olmalıdır.

Bu olgunun dar anlamda ki, özellikleri, sistemin ilk aşamasında, kapitalist bilincin oluşum sürecine benzer. Kapitalizm şiddete (zora) başvurur, ama sistem içinde de halkı eğitir. İster tanrısal bir kökenden gelsin, ya da ister mekanik kendiliğindenlik olarak doğanın zorlanmasından kaynaklansın, sınıflı bir düzenin kaçınılmazlığını açıklama görevine inanmış olan kişiler, dolaysız propagandayı oluştururlar. Bu da kitlelerin kendilerini, baş edemeyecekleri bir şeytanın yönettiğini kabul eden bu görüşünü doğrular.

Kapitalizmi, hiçbir çıkış yolu sağlamayan, daha önceki kast düzenlerinden ayıran, umutla bunun peşinden gidilir. Kimilerine göre kast düzeni geçerliliğini sürdürmektedir. Boyun eğenler, iyinin ödüllendirildiği ve eski geleneğin, sürdürüldüğü harikulade öteki alemlere vardıklarında post mortem (ölümden sonra) ödüllendirilirler. Başkalarına göreyse, bir yenilenme; sınıflara bölünme bir kader işidir. Ama bireyler üyesi oldukları sınıfı çalışma, inisiyatif, vb. yollarıyla terk edebilirler. Bu süreç ve başarı için, kendi kendini eğitme süreci, köklü biçimde ikiyüzlü bir nitelik taşımaktadır. Bu yalanın doğru olduğunu göstermek karlı bir iştir.

Bizim durumumuz da, doğrudan eğitim çok daha büyük bir önem kazanır. Açıklamalar uygundurlar, çünkü gerçektirler. Yalan dolana gerek yok. Doğrudan eğitim, partinin haber aygıtı ve eğitim Bakanlığı gibi kuruluşlar aracılığıyla,

genel, ideolojik ve teknik kültür biçiminde devletin eğitim aygıtı yoluyla sağlanır. Eğitim kitlelerde kökleşmektedir. Övülen yeni tavır da alışkanlık halini almaktadır. Kitle giderek dizginleri ele almakta ve hala eğitilmemiş olanlara baskı yapmaktadır. Kitleleri eğitmenin doğrudan yolu budur. Ve bu yapılaşmış olan öteki yol kadar da güçlüdür.

Ne var ki, bu süreç bilinçli bir süreçtir. Birey yeni toplumsal gücün etkisini algılar ve kendisinin buna uygun olmadığını anlar. Doğrudan eğitimin içerdiği baskının etkisiyle, doğru olduğunu hissettiği ve gelişme eksikliğinin bunu yapmaktan kendisini bu denli uzakta tuttuğu bir duruma kendini uydurmaya çalışır. Kendi kendini eğitmektedir.

Sosyalizmin bu kuruluş döneminde, yeni insanın doğmakta olduğu görülebilir. Daha henüz tamamlanmamıştır. Hiçbir zamanda tamamlanmış olamaz. Çünkü bu süreç yeni ekonomik biçimlerin gelişmesine paralel olarak, ilerlemektedir. Eğitiminin eksikliği nedeniyle yalnız bir yola, tutkularının kendi kendilerini doyurması yoluna, sürüklenenler göz önüne alınmazsa, bu bütün olarak ileriye doğru yürüyüşün yeni süreci içinde bile, eşlik ettikleri kitleden ayrı olarak ilerleme eğilimi besleyenler de var. En önemlisi de, insanların her geçen gün, hem topluma katılmalarının zorunluluğu, hem de toplumun itici gücü olarak sahip oldukları önemin bilincine,

daha da çok ulaşmalarıdır.

O halde onlar, nereye gittiği meçhul patika yollarında, uzakta ki, isteklere doğru, yapayalnız ilerlemiyorlar. Kendi öncülerini, partinin kitlelere bağlı olarak, kitlelerle sıkı sıkıya birlik içinde ilerleyen, başı çeken işçilerin ve emekçilerin oluşturduğu öncülerini izliyorlar. Öncünün gücü geleceğe ve geleceğin ödülüne (mükafatına) dikilmiş, ama bu ödül bireysel bir şey olarak düşünülmemektedir. ***Ödül, insanların değişik özelliklere sahip olacakları yeni toplumdur. Komünist insanın toplumudur.***

Uzun ve güçlülerle dolu bir yol. Kimi zaman, yoldan çıkıldığında, geriye doğru adım atmak gereklidir. Kimi zamanlarda ise, gereğinden çok daha hızlı gidildiği için, bu kere kitlelerden koparız. Kimi durumlarda yavaş davranmış olduğumuzdan, bizleri izleyenlerin neredeyse nefeslerini ensemizde hissederiz. Devrimci olarak sahip olduğumuz tutkuyla, yolları açarak olabildiğince hızlı biçimde ilerlemeye çabalıyoruz. Ama gücümüzü kitleden almamız gerektiğini ve kitlenin de ancak onu kendi örneğimizle uyardığımızda daha hızlı biçimde, ilerleyebileceğini biliyoruz.

Ahlaki teşvik öğelerine verilen öneme rağmen, iki ana grubun var olması, (şu ya da bu nedenle sosyalizmin kuruluşuna katılmayan azınlığı dışta bırakarak elbette) toplumsal bilincin gelişiminin göreli eksikliğinin bir belirtisidir.

Öncü grup ideolojik bakımından kitleden daha ileridir. Kitle, yeni değerlerden haberdardır, ama yeterince değil. Öncü olma özelliğinin, gereği olarak fedakarlıkta bulunmalarına imkan veren, bir nitel değişikliğin, öncü grupta gerçekleşmesine rağmen, kitle yarım yamalak anlamaktadır bunu ancak. Bu nedenlerle kitle belirli ölçüde, baskı altında bırakılmalı ve teşvik edilmelidir. Proletarya diktatörlüğü yalnız yenilgiye uğramış sınıfa değil, ama zafer elde etmiş sınıfa da, bireysel düzeyde, uygulanmalı demektir bu.

Eksiksiz başarıyı, elde etmek için, bütün bunlar bir dizi mekanizmanın, devrimci kurumların, zorunluluğunu kapsar. Kurumsallaşma kavramı, ileriye gidişi mümkün kılan, öncü olarak yürüyecek, kuruluş durumunda bulunan toplum, karşısında ki görevlerini, ya da eylemlerini, yerine getirenleri ödüllendirecek ve cezalandırılacak olanları ortaya çıkaran, doğal seçmeyi mümkün kılan, uyum içinde bulunan kanalların, adımların iyi yağlanmış bir aygıtın işleyişi gibi, geleceğe doğru yürüyen, kalabalıklarla uyuşmaktadır.

Devrimin kurumlaşması, daha tamamlanmamıştır hala. Hükümette bir bütün olarak, topluluğun kusursuz bir, özdeşleşmesini mümkün kılacak olan, sosyalizmin kuruluşu, özel koşullarına uyarlı bulunan ve burjuva demokrasisinin bildik özelliklerinin (örneğin, yasama meclisi gibi) oluşum durumunda ki, topluma aktarılmasını, engelleyen yeni bir şeyi, elde etmeye

çalışıyoruz. Devrimin giderek ama çok da fazla acele etmeksizin, kurumlaşması amacıyla kimi deneylerde bulunuldu. Herhangi bir biçimsel yanın, en önemli ve nihai devrimci isteği, yani insanın yabancılaşmadan, kurtulmuş olduğunu görmeyi, gözden kaçırmamıza neden olabileceği korkusuyla, büyük ölçüde ağır davrandık.

Kurumların, giderek üstesinden gelebilecek olan eksikliğine rağmen, şimdi kitleler, aynı dava uğruna mücadele eden, bireylerin bilinçli toplaşması olarak tarihi yapmaktadırlar.

Sosyalizmde insan, görünüşte standartlaştırılmış gibi gelse de, gerçekte daha çok karmaşıktır. Kusursuz bir mekanizmanın yokluğuna rağmen, toplumsal aygıtta, kendini dile getirme ve ortaya koyma imkanı, son derece büyüktür.

Bununla birlikte, yönetim ve üretim mekanizmalarının bütün düzeylerine, bireysel ve kolektif, bilinçli katılımını daha da artırmak ve bu bilinçli katılımı bu süreçlerin birbirine paralel olan, ilerleyişini ve nasıl olup ta birbirine bu denli sıkı sıkıya bağımlı olduklarını, keşfedebilmesi amacıyla, teknik ve ideolojik eğitimin gerekliliği düşüncesine bağlamak gerekir. Böylelikle kendi toplumsal varlığının eksiksiz bir bilincine ulaşacaktır. Bu da, yabancılaşmanın zincirleri bir kez kırıldıktan sonra, insani varlık olarak eksiksiz gerçekleşmesiyle eşdeğerdedir.

Buysa, özgürleştirilmiş emek aracılığıyla kendi doğasının yeniden elde edilmesiyle, sanat ve kültür aracılığıyla kendi insanı koşulunun anlatımıyla, somut olarak dile getirecektir. İlk başta, bu insanın gelişebilmesi için, emek zorunlu olarak, yeni bir koşul edinmelidir. Meta olarak insan, son bulur ve böylece de toplumsal ödevi yerine getirilmesi karşılığında, belli bir pay veren bir sistem yerleşir. Üretim araçları, toplumun malıdır. Makineyse, ödevin yerine getirildiği alandır yalnızca.

Çalışma aracılığıyla, insan gündelik ihtiyaçlarını giderme gereğinin zorunlu kıldığı kötü durumdan düşüncelerini kurtarmaya başlar. Kendini kendi eserinde yansıtmaya ve kendi insani büyüklüğünü yaratılmış nesne, gerçekleştirilmiş emek aracılığıyla anlamaya başlar. Daha şimdiden çalışma, varlığının bir bölümü satılmış olan iş gücü biçiminde terk etmeyi içermez. Ama bu daha çok kendi kendisinin cisimleşmenin, kendi kendisini yansıttığı ortak yaşantıya bir katkının anlatımıdır. Toplumsal ödevin tamamlanmasıdır.

Bu yeni toplumsal ödev, kavramıyla çalışmaya yeni bir şekil vermek ve çalışmayı bir yandan, teknik gelişmeye ki bu daha büyük bir özgürlüğün koşullarını yaratacaktır. Bir yandan da, insanın kendi eksiksiz durumuna ancak, kendini meta gibi satma yolundaki fiziksel ihtiyacının baskısı dışında ürettiğinde, gerçekten ulaşılacağı-

na ilişkin Marksist düşünceye dayanan, gönüllü çalışmaya bağlamaya çabalıyoruz olabildiğince.

Gönüllü olduğunda bile, çalışmanın hala zorlayıcı yanları olduğu açıktır. İnsan kendini çevreleyen tüm zorlamayı, toplumsal bir nitelik taşıyan, koşullu tepkilere dönüştürmedi hala, ve bir çok durumda da, hala çevrenin baskısı ile üretmektedir. (Fidel buna ahlaki zor adını verir) Toplumsal çevrenin, doğrudan baskısı olmaksızın, ama bu toplumsal çevreye, yeni alışkanlıklarla bağlanmış olarak, kendi çalışması karşısında eksiksiz, manevi rahatlığını tamamlamamıştır hala. Bu, komünizmde olacaktır.

Bilinçteki değişiklik, otomatik olarak gerçekleşmeyecektir. Tıpkı iktisatta da otomatik olarak gerçekleşmeyeceği gibi, değişiklikler, yavaş ve düzensizdir. Hızlanma dönemleri vardır. Kimi dönemlerse durgundur. Kimileriyse bir gerileme yaratırlar.

Daha önce belirttiğimiz gibi, *Marx'ın Gotha Programı Eleştirisi*'nde öngördüğü katıksız bir geçiş döneminin peşinde değiliz. Daha çok, onun ön görmediği yeni bir dönemin peşindeyiz. Komünizme geçişin ya da, sosyalizmin kuruluşunun ilk döneminin peşindeyiz.

Şiddetli sınıf mücadelelerinin ortasında yer alan bu süreçte, kapitalizmin öğeleri bulunmaktadır. Bu öğeler, söz konusu sürecin özünün tam

anlamıyla anlaşılmasını engellerler.

Bir de buna, Marksist felsefenin gelişmesini geri bırakan ve ekonomi politiği hala geliştirilmemiş olan dönemin sistemli biçimde, işlenmesini engelleyen skolastizmde eklenirse, hala kundakta olduğumuzu kabul etmeliyiz. Daha geniş ölçekli bir iktisadi ve siyasal teori oluşturmadan önce, söz konusu dönemin önde gelen, tüm özelliklerini incelemeliyiz.

Bunun sonucunda elde edeceğimiz teori, sosyalist kuruluşun iki temel direğini önemli kılacaktır zorunlu olarak. Yeni insanın oluşması ve teknolojinin gelişmesi, her iki konuda da yerine getirmemiz, gereken pek çok şey var. Ama temel olarak teknoloji anlayışı, ne denli söz konusu olursa, gecikme hiç bağışlanamaz. Bu alanda, körü körüne ilerleme değil de, dünyanın en ileri ülkelerinin açtığı yolu, uzun bir süre boyunca, izlemek söz konusudur. İşte Fidel'in ve tüm halkımızın ve özellikle de öncünün teknolojik ve bilimsel öğreniminin zorunluluğu üstünde, bu denli ısrarla, durmasının nedeni budur.

Üretici olmayan etkinliklere yol açan fikirler alanın da, maddi ve manevi ihtiyaçlar arasında ki, ayrımı görmek kolaydır. Uzun zaman boyunca insan, kendini sanat ve kültür aracılığıyla, yabancılaşmadan kurtarmaya çalıştı. Bir meta olarak iş gördüğü sekiz saat, ya da daha çok saat boyunca, öldü her gün ve sonra da kendi mane-

vi yaratımında yeniden dirildi. Ama bu çarenin, kendiside aynı hastalığın tohumlarını taşımaktadır. Doğayla birleşmeyi amaçlayan insan, yalnız bir varlıktır. Çevrenin baskı altına aldığı bireyselliğini savunur ve estetik düşüncelere karşı, lekelenmemiş kalma isteği, içinde benzersiz, bir varlık gibi tepkide bulunur.

Bu kaçamak bir yoldur yalnızca. Değer yasası bundan böyle üretim ilişkilerinin basit bir yansıması değildir artık. Tekelci kapitalistler, onu karmaşık bir çerçeveyle, çevirmişlerdir. Böylece de onu, yalnızca ampirik yöntemler kullanıldığın da bile, söz dinler bir uşak haline getirmişlerdir. Sanatçı üstyapının, zorunlu kıldığı, sanat türünde eğitim görmelidir. Buna karşı çıkanların, aygıt tarafından hesabına bakılır. Ve ancak olağanüstü yetenekler, kendi eserlerini yaratabilirler. Ötekilerse, utangaç ücretli işçiler haline gelirler, ya da ezilip giderler.

Sanatsal deney icat edilmiştir ve özgürlüğün tanımı olarak kabul edilmiştir, ama bu *"deney"*in karşı karşıya kalınıncaya kadar, yani, insanın gerçek sorunlarının ve yabancılaşmış olmasının ortaya çıkmasına kadar, farkına varılmayan sınırları vardır. Anlamsız, acı ya da bayağı eğlenceler, insanın huzursuzluğu için rahat, güvenlik musluklarıdır. Sanatı bir suçlama ve teşhir etme silahı kılmak, düşüncesi reddedilmiştir.

Devrim, iktidarı ele geçirdiğinde, tümüyle

evcilleştirilmiş olanların, ülkeden göçü başlar. Ötekilerde, devrimci olsun ya da olmasınlar, önlerinde yeni bir yol görürler. Sanatsal deney, yeni güç kazanır. Ne olursa olsun, yollar az çok çizilmiştir ve firar kavramı da özgürlük sözünün ardında gizlenen anlamdır. Bu tavır, burjuva idealizminin bilince yansıması, devrimcilerin kendilerinde de pek çok kez kendini korumuştur.

Benzer bir süreçten geçmiş olan ülkelerde, abartılmış bir dogmatizmle, bu eğilimlerle, mücadele etmeye çalışıldı. Genel kültür dokunulmaz bir şey halini aldı. Resmi olarak doğru bir doğa tasviri, kültürel isteğin en yüksek derecesi olarak, tanıtıldı. Bu sonuncusu da, istekten doğan bir düşüncenin yarattığı, toplumsal gerçekçiliğin mekanik bir tasviri halini aldı. İnsanın yaratma çabası, içinde olduğu, çatışma ya da, çelişkisiz ideal toplum.

Sosyalizm gençtir ve yanlışlar yapmaktadır. Biz devrimciler, geleneksel yöntemlerden farklı yöntemlerle yeni insanın gelişmesi görevini göğüslemek için, gereken düşünsel gözü peklikten ve bilgiden yoksunuz çoklukla. Geleneksel yöntemler de kendilerini yaratan, toplumun etkisindedirler. (Biçim ile içerik arasında ki, ilişkiler konusu, bir kez daha ortaya çıkıyor.) Büyük bir uyum eksikliği, görülmekte. Maddi kuruluş sorunları, bütün çabamızı tüketmekte. Büyük devrimci yetkeye sahip, yetkili sanatçılar yok.

Partinin adamları, bu görevi de üstleniyorlar. Ve başlıca amacın, gerçekleştirilmesi için çalışıyorlar. Bu amaç halkın eğitilmesidir.

O halde amaçlanan şey basitleştirmedir. Herkesin anladığıdır. Yani memurların anladığıdır. Gerçek sanatsal deney bozulmuştur ve genel kültür sorunu da sosyalist olan şimdiyle ölü (dolayısıyla da, tehlikesiz olan) durumda ki, geçmişin özümsenmesine indirgenmiştir. Sosyalist gerçekçilik, geçen yüzyılın sanatı temeli üstünde doğmuştur böylelikle.

Ama ondokuzuncu yüzyılın gerçekçi sanatı da sınıfsal bir sanattır. Hatta yabancılaşmış, insanın acısını gösteren yirminci yüzyılın, yoz sanatından çok daha katıksızca, kapitalisttir belki de. Kültür konusun da, kapitalizm vermesi gereken her şeyi verdi ve ondan geriye kalansa, leş gibi kokan bir bedenden, yani bugünkü kapitalizmin yozlaştırdığı sanattan başka bir şey değildir. Ama neden sosyalist gerçekçiliğin donmuş biçimlerinde geçerli olan, biricik reçeteyi görmeye çalışıyoruz? "Özgürlük" sosyalist gerçekçiliğin karşısına çıkarılamaz. Çünkü özgürlük, henüz bir varoluş kazanmamıştır. Yeni toplumun eksiksiz gelişimine kadar da var olmayacaktır. Ondokuzuncu yüzyılın ikinci yarısının tüm sanat biçimlerini, ne pahasına olursa olsun gerçekçiliğin piskoposluk tahtında oturup suçlamaya çalışmayalım. Bu, geçmişe göre geri dönme yolunda ki, Proudhoncu yanlışa düşmek ve günümüzde doğan ve

oluşan insanın sanatsal anlatımını, güç durumda bırakmak, anlamına gelecektir.

Kültürel ve ideolojik bir mekanizma geliştirilmelidir. Bu mekanizma, deneyi mümkün kılacak ve devlet tahsisatının bereketli toprağında, bu denli kolayca fışkıran yabanıl otları temizlemeye imkan verecektir.

Mekanik gerçekçiliğin yanlışı (Küba'da) ortaya çıkmadı. Tam tersine gizli kaldı. Bunun nedeni, ne ondokuzuncu yüzyılın, ne de ölmek üzere ve yozlaşmış olan bizim yüzyılımızın düşüncelerini, dile getirmeyecek olan yeni bir insanı yaratma ihtiyacının yeterince anlaşılmamasıdır. Gerçi bu hala sistemli olmayan özel bir istektir ama bizler yirminci yüzyılın, insanını yaratmak zorundayız. Çalışmamızın ve incelemelerimizin temel noktalarından biri de, budur işte. Teorik bir temel üstünde, somut başarılar elde ettiğimiz ya da *vice versa*, ölçüde, somut incelememizin temeli üstünde, kapsamlı, teorik sonuçlara ulaştığımız da, Marksizm -Leninizm'e, insanların davasına değerli bir katkıda bulunmuş olacağız.

Ondokuzuncu yüzyıl insanına, karşı olan tepki, yirminci yüzyılın yozlaşmasını, yeniden söz konusu etti. Çok ciddi bir yanlış değildir bu, Ama revizyona açık kapı bırakmamak için, bunun üstesinden gelmeliyiz.

Geniş halk kitleleri kendilerini geliştiriyorlar,

yeni fikirler toplum içinde, kendilerine yaraşır bir güç kazanıyorlar. Toplum üyelerinden her birinin eksiksiz gelişmesinin maddi imkanları, görevi daha da verimli kılmakta hep. Bugünün görevi mücadeledir, gelecek bizimdir.

Toparlarsak, aydınlarımızın ve sanatçılarımızın pek çoğunun hatası onların "kökensel günahları"ndan ileri gelir. Gerçek anlamda devrimci değildirler. Meyve vermeleri amacıyla, kara ağaçları aşılamayı deneyebiliriz. Ama aynı zaman da meyve ağaçları da dikmeliyiz.

Yeni kuşaklar bu "kökensel günah"tan arınmış olacaklardır. Olağanüstü sanatçıların ortaya çıkacağı ihtimali, kültürel alanın ve anlatım imkanlarının genişlemesi nedeniyle daha da artacaktır. Bizim işimiz, kendi çatışmaları nedeniyle uyumsuzluk içinde bulunan, bugünkü kuşağın bozulmasını ve yeni kuşakları bozmasını önlemektir. Resmi düşünce karşısında yumuşak başlı olan, ücretli işçiler, ya da tırnak içinde ki, özgürlüğü uygulayan, devlet kanatlarının altında yaşayan "arkadaşlar" yaratmak istemiyoruz. Devrimciler, yeni insanın şarkısını, halkın gerçek sesiyle söyleyeceklerdir. Buysa, zaman gerektiren bir süreçtir.

Bizim, toplumumuzda gençlik ve parti önemli bir rol oynarlar.

Gençlik özellikle önemlidir, çünkü geçmişin

bütün kusurlarından arınmış, yeni insanın oluşumunda vazgeçilmez olan, yumuşak kili temsil ederler.

Gençlik, isteklerimize uygun bir biçimde işlenir. Her adım da eksiksiz bir eğitim alır. Daha ilk anlardan başlayarak, emekle bütünleşmesini de ihmal etmiyoruz. Burslu öğrencilerimiz, ya tatilleri süresince, ya da öğrenimleriyle aynı zaman da, bedensel çalışmada da bulunurlar. Kimi zaman, çalışma bir ödüldür. Kimi zamansa, bir eğitim aracıdır. Ama hiç bir zaman bir ceza değildir. Yeni bir kuşak doğmakta.

Parti, öncü örgüttür. En iyi işçiler yoldaşları tarafından üyelik için önerilirler. Parti bir azınlıktır, ama kadrolarının niteliği, ona büyük bir otorite sağlar. İstediğimiz, partinin kitleyle bir duruma gelmesidir. Ama ancak kitleler, öncünün gelişme düzeyine ulaştıklarında, yani komünizm için eğitilmiş olduklarında, çalışmamız bu eğitimi sağlamayı amaçlıyor, parti yaşayan örnektir. Kadroları, fedakarlığın ve yılmazlığın kusursuz öğretmenleri olmalıdırlar. Eylemleriyle kitleleri, kuruluşta karşılaşılan güçlüklere, sınıf düşmanlarına, geçmişin kusurlarına, emperyalizme karşı mücadeleyle geçen yıllar anlamına gelen, devrimci görevin yerine getirilmesine doğru götürülmelidir.

Tarihi yapan kitleleri yöneticisi birey olarak insanın, kişinin oynadığı rolü açıklamak isterim

şimdi. Bir reçete değil de, bizim kendi deneyimiz söz konusudur.

Fidel ilk yıllarda, devrimin atılımını sağladı, her zamanda yönetimi, güçlendirmeyi sağladı; ama yüce yöneticiyle aynı yönde gelişen bir grup devrimci ve yöneticilerine güvendiği için, onları izleyen büyük bir kitle vardı. Kitle, yöneticilere kendi isteklerini yorumlayabildiği için güven besliyordu.

Kaç kilogram et yendiğini, ya da herhangi birinin yılda kaç kez plaja gidip eğlenebildiği, ya da bugünkü ücretlerle ithal mallardan ne kadar şey satın alınabileceğini bilmek değildir söz konusu olan. Kişinin daha çok büyük bir duygunluk, çok daha büyük bir iç zenginliği ve daha da büyük bir sorumluluk hissedebilmesi söz konusudur. Ülkemizin kişisi yaşayacağı şanlı çağın bir fedakarlık çağı olduğunu bilmektedir; fedakarlığı bilir.

Fedakarlık ilk olarak Sierra Maestra'da ve mücadele olan her yerde tanındı. Sonra da bütün Küba boyunca tanıdık fedakarlığı. Küba Amerika'nın öncüsüdür ve öncü mevkide bulunduğu için, Latin Amerika'lı kitlelere eksiksiz özgürlüğün yolunu gösterdiği için, fedakarlıklarda bulunmayı üstlenmelidir.

Ülke içinde, yöneticiler kendi öncü rollerini yerine getirilmelidirler, ve şunu içtenlikle itiraf

etmek gerekir ki, her şeyin verildiği, kendisinden hiçbir maddi ödül beklenmeyen, gerçek bir devrimde, öncü devrimcinin görevi aynı zamanda hem görkemli hem de kaygı vericidir.

Gülünç olmak pahasına, sizlere gerçek bir devrimcinin yüce sevgi duygularıyla yönetildiğini söylememe izin verin. Bu nitelik olmaksızın, gerçek bir devrimci düşünülemez. Belki de bu yöneticinin karşılaştığı en büyük dramlardan biridir, tutkuyla dolu bir ruhu, soğuk bir kavrayışla birleştirmek zorundadır. Tek bir kası bile gerilmeksizin, acı verici kararlar almak zorundadır. Öncü devricilerimiz, halklara karşı beslenen bu sevgiyi, en kutsal davalara karşı beslenen bu sevgiyi bölünmez, tek kılıncaya kadar idealleştirmelidirler.

Devrimci yöneticilerinin çocukları, ilk hecelemelerinde babalarının adını söylemeyi öğrenmiyorlar. Devrimi zafere ulaştırmak için yöneticilerin eşleri, hayatlarını feda etmeye katılmak zorundalar. Dost çevresi devrimci yoldaşlar, çevresine denk düşer kesinlikle. Devrimin dışında hayat yoktur.

Bu koşullarda, dogmatik aşırılıklar, buz gibi soğuk skolastik, kitlelerden tecrit edilmiş içine düşmekten kaçınmak için, büyük bir adalet ve gerçek düşüncesine, büyük bir insanlık duygusuna sahip olmak gerekir. Yaşayan insanlığa olan bu sevginin, seferber edici, örnek olarak hizmet

eden eylemlere, somut olgulara dönüşmesi için hergün mücadele etmek gerekir.

Partisi içinde devrimin ideolojik, itici gücü olan devrimci (sosyalizmin) kuruluşu dünya ölçeğinde tamamlanana kadar. Yalnız ölümle son bulan bu aralıksız faaliyet, içinde tükenir. En acil görevler yerel bir ölçeğe taşındığında, devrimci canlılığı sönükleşirse eğer ve eğer proletarya enternasyonalizmini unutursa, yönlendirdiği devrim ilerletici bir güç olmaktan çıkar ve uzlaşmaz düşmanımız emperyalizmin yeni alanlar elde etmesine fırsat veren rahat bir sersemlik içine batar. Proletarya enternasyonalizmi bir ödevdir, ama devrimci bir ihtiyaçtır da. İşte biz halkımızı böyle eğitiriz.

İçinde bulunduğumuz koşullarda tehlikeler olduğu açıktır. Yalnızca dogmatizm tehlikesi değil, yalnızca kitlelerle olan ilişkilerin büyük görevin yerine getirilmesinin ortasındayken donma tehlikesi değildir bunlar. Başa gelmesi mümkün olan, güçsüzlük tehlikesi de var. Eğer bir insana tüm hayatını, devrime adamak için, çocuklarından birinin herhangi bir eksiği olmasının, çocuklarının ayakkabılarının eskimiş olmasının, ailesinin herhangi bir ihtiyaç maddesinin eksikliğini duymasının, kendisini üzmeyeceğini düşünürse, böyle bir düşünce, ilerde ki bozulmanın tohumlarının araya süzülü vermesine izin verecektir.

Bizim durumumuzda, çocuklarımızın, sıradan bir yurttaşın sahip olduğu, ya da olmadığı şeylere sahip olmasını, ya da, olmamasını sağladık. Ailemiz bunu anlamalı ve bunun için mücadele etmelidir. Devrim insan tarafından yapılmıştır. Ama insana kendi devrimci ruhunu gün be gün oluşturmalıdır.

Böylece ilerleyeceğiz. Fidel dev birliğin başındadır. Bunu söylemekten ne utanıyor, ne de çekiniyoruz. Bu birliği, parti kadrolarının en iyileri izler ve onlardan hemen sonra da, müthiş gücü hissedilecek kadar yakında bir bütün olarak, ortak bir amaca doğru, hareket eden bireylerin, yapılması gerekenin farkına varmış bireylerin, gereklilik alanını terk edip, özgürlük alanına girmek için, mücadele eden bireylerin, oluşturduğu sağlam bir gövde olarak halk gelir.

Bu müthiş kalabalık kendi kendini düzenler, sahip olduğu düzen, düzene olan ihtiyacın farkında olmaya verilen bir karşılıktır. Bu artık dağınık bir güç değildir. Bir el bombasının parçaları gibi, boşluğun içine dağılmış, binlerce parçaya bölünebilen, bir güç değildir. Kendileriyle eşit olanlarla, yaptıkları şiddetli mücadele içinde, kendilerine belirsiz bir gelecek karşısında, dayanak olan bir mevziyi, her türlü ve bütün araçlarla, elde etmeye çalışan dağınık bir güç değildir.

Fedakarlıkta bulunmamız gerektiğini ve ulus olarak bir öncü oluşturma, yolunda ki kahra-

manca, işin bedelini, ödememiz gerektiğini biliyoruz. Biz önderler, halkın başında olduğumuzu, yani Amerika'nın başında olduğumuzu, söyleyebilme hakkını elde etmek için, bunun bedelini ödememiz gerektiğini biliyoruz. İçimizden her biri ve hepimiz, ödevimizi yerine getirmiş olmanın sağladığı doyumla, ödüllendirmeyi, ufukta görülecek olan yeni insana doğru, herkesle birlikte, ilerlemek gerektiğini bilerek kendi payına düşen fedakarlığı titizlikle yerine getirir.

Birkaç sonuç ileri sürmeme izin verin:

Biz sosyalistler, çok daha özgürüz, çünkü çok daha eksiksiz, çok daha eksiksiziz. Çünkü çok daha özgürüz. Eksiksiz özgürlüğümüzün iskeleti oluşmuş durumdadır zaten. Eti ve derisi eksik, bunları yaratacağız.

Özgürlüğümüz ve bu özgürlüğün gündelik desteği kan rengindedir, fedekarlıklarla doludur. Fedakarlığımız bilinçlidir. Kurmakta olduğumuz özgürlüğün bedelidir bu.

Yol uzun ve bir bölümü de bilinmez. Kendi sınırlarımızı biliyoruz. 21. yüzyılın insanını yaratıyoruz: Kendimizi yani.

Yeni bir teknikle yeni bir insan yaratarak, gündelik eylem içinde kendi kendimizi kuracağız.

Yolundan sapmadığı ölçüde ve halkın en yüce isteklerini ve en yüce erdemlerini cisimleştirdiği ölçüde kişilik yönetim ve seferberlik yolunu yerine getirir.

Öncü grup yolu açan gruptur. İyiler içinde

ki, en iyilerdir, partidir.

Gençlik, eserimizin temelini oluşturan kitledir. Umudumuzu ona bağlıyoruz ve bayrağı ellerimizden almaya hazırlıyoruz.

Eğer kem küm eden bu mektup, bir şeyleri aydınlatırsa, amacına ulaşmış olacaktır.

Tokalaşma ya da bir "Ave Maria Purisima" gibi, alışılmış selamımızı Kabul ediniz.

Vatan ya da ölüm

Son Mektuplar

15 Şubat 1966

Sevgili Hildita;

Sana bugün yazıyorum, ama mektup eline oldukça geç geçecek. Ama seni düşündüğümü bilmeni isterim ve mutlu bir yıl dönümü geçirdiğini umut ederim. Şimdi artık bir kadınsın nerdeyse ve sana küçük yalanlar ve budalaca sözler söylenen küçüklere yazdığım gibi yazamam.

Uzakta olduğumu ve düşmanımıza karşı mücadele etmek için elimden geleni yaparak, senden uzun bir zaman daha uzak kalacağımı, bilmen gerek. Bu büyük bir şey olmayabilir de, ama ben bir şey yapıyorum ve nasıl ben senden gurur duyuyorsam, senin de benden her zaman böyle gurur duyabileceğine inanıyorum.

Önümüzde daha pek çok mücadele yılı kaldığını unutma. Ve kadın olduğunda mücadele yerini almalısın. O zamana kadar, hazırlanmak gerekir. Çok iyi devrimci olmak gerekir. Buysa senin yaşında, pek çok şey öğrenmek ve haklı davaları savunmaya her zaman hazır olmak anlamına gelir. Bundan başka, annenin sözünü dinle ve vaktinden

önce kendini olgun sayma. Bu da olacak. Okulda en iyilerden biri olmak için mücadele etmelisin. Her bakımdan en iyi, bununla ne demek istediğimi biliyorsun zaten: Eğitim ve devrimci tavır, buysa şu demektir: Doğru bir davranış, ciddilik, devrime olan sevgi, iyi yoldaşlık.

Ben, senin yaşındayken böyle değildim. Ama ben insanın insana düşman olduğu, değişik bir toplumda yaşadım. Sense başka bir çağda yaşama ayrıcalığına sahipsin. Ve buna yaraşır olmak gerekir.

Eve ve küçüklere göz kulak ol ve derslerini öğrenmeleri ve iyi biçimde davranmaları için teşvik et onları. Özellikle abla olarak sana büyük saygı duyan Aleidita'yı.

İyi, büyük kızım, bir kez daha iyi ve mutlu bir yıldönümü. Annene ve Gina'ya bir öpücük ver birbirimizi görmeyeceğimiz bütün sure boyunca geçerli olacak büyük ve güçlü bir öpücüğünü de kabul et babanın.

Baban

Sevgili Hildita, Aleidita,
Camilo, Celia ve Ernesto

Eğer bu mektubu okumanız gerekirse, bu artık sizlerle birlikte olmadığım için olacaktır.

Artık beni nerdeyse hiç hatırlamayacaksınız. En küçüklerse hiç mi hiç hatırlamayacaklar.

Babanız düşündüğü gibi hareket eden ve inançlarına sağlamca bağlı bir insandı.

İyi devrimciler olarak büyüyün. Doğaya egemen olmayı, mümkün kılan tekniği elde etmek için pek çok çalışın.

Önemli olanın devrim olduğunu ve her birimizin bir başına, hiçbir değeri olmadığını unutmayın.

Ve özellikle de, dünyanın herhangi bir köşesinde, herhangi birine karşı yapılan her türlü haksızlığı yüreğinizin derinliğinde duyabilecek durumda olun her zaman. Bir devrimcinin en iyi özelliğidir bu.

Sonsuza kadar, yavrularım, sizleri yine görmek isterim.

Babanız sizlere kocaman bir öpücük verir ve kucaklar.

Babanız

Che'nin Hayat Kronolojisi (1928-1967)

1926- Müteahhit Ernesto Guevara Linch ile Cellia de la Serna'nın oğlu Ernesto Guevera de la Serna Rosario'da (Arjantin Cumhuriyeti) doğdu.

1934- Astımı nedeniyle, doktorların tavsiyesi üzerine ailesi, Sierr de Cordoba kıyısındaki bir yazlık merkez olan Alta Gracia'ya taşınır. Ulusal koleje girer.

1941- Cordoba'da orta öğrenim diploması almak için öğrenimine başlar. Sert sporlar yapar, uzun yürüyüşlerden zevk alır.

1944- Arjantin'in siyasetiyle ilgilenmeye başlar. Her zaman için en radikal grupla birlikte, öğrenci gösterilerine katılır.

1945-1951- Guevara ailesi Buenos Aires'e yerleşir. Ernesto orta öğrenim diplomasını alır. Ve tıp fakültesine yazılır. Allerjiler üstüne Araştırmalar Enstitüsünde gönüllü olarak çalışır. Dersleri sürekli olarak izler ve Buenos Aires belediyesinde bir göreve girer.

1951- Arkadaşı Alberto ile birlikte, motosikletle, Pasifik okyanusu kıyısında seyahat eder.

1952- Peru'da Amazon kıyısında ki, San Pablo'da (Iquitos) bulunan cüzzamlılar merkezini ziyaret eder. Kolombiya'nın başkentinde Leureano Gomez'in polisi tarafından tutuklanır. Temmuzda otobüsle Cucuta'ya gider. Oradan da Venezuella'ya geçer. Ernesto Guevara Buenos Aires'e geri döner ve doktor olur.

1953- Buenos Aires Üniversite'de allerjiler konusunda bir doktora tezi verir. Askerliğe çağrıldığında doktorlar etkin askeri yaşantıya gelemeyeceğini bildirirler. Carakas'a dönüp Cabo Blanco'daki cüzzamlılar merkezinde çalışmakta olan Granados'u bulmaya karar verir. Sonbaharda arkadaşlarıyla birlikte trenle, Buenos

Aires'ten Lapaz'a kadar seyahat eder.

24 Aralık -Guatemala'ya varır.

1954- Ocak -Temmuz Perulu kadın sürgün Hilda Gadea ile tanışır ve Nico Lopez ve başka Kübalı devrimcilerle ilişki kurar. Guatemala'nın CIA tarafından işgaline karşı savunulmasına katılmayı ister. Ama buna izin verilmez.

Ağustos: Süreli bir yayın için ilk yazısını yazar. "Jecoba Arbenz'in düşüşünü gördüm"

Eylül: Meksika'ya seyahat eder.

1955- Meksika Merkez Hastanesinin allerjiler bölümünde doktor olarak çalışır.

Yazın: Perulu iktisatçı Hilda Gadea ile evlenir. Sürgündeki Küba'lılarla ilişkilerini sürdürür. Düzenli olarak Marksizm -Leninizm'i inceler.

1956- Amaparan'da, 49 numarada Maria Antonia'nın evinde Raul Castro onu Fidel'e tanıtır.

Haziran: Meksika polisi onu, Küba'lı devrimcilerin gerilla savaşına hazırladıkları başkentin yanın da bulunan "Santa Rosa" çiftliğinde tutuklu bulundururlar.

25 Temmuz: "Che" adı Küba basınında devrimci yoldaşlarının adlarıyla birlikte ilk kez olarak görünür.

25 Kasım: Tuxpan nehrinden "Grama" gemisiyle Fidel'in yönettiği seksen iki kişiyle birlikte yola çıkar.

20 Aralık: Guevara, Almeida, ve sağ kalanların oluşturduğu küçük bir topluluk Fidel'le birlikte toplanır sekseninci kişiden geriye onyedi kişi kalmıştır.

1957- 22 Mart: Palma Macha'da ki zaferle sonuçlanan çarpışmaya katılır.

27 ve 28 Mayıs: Uvero'da zaferle sonuçlanan çarpışmaya katılır.

5 Haziran: Fidel onu 4. birliğin komutanı rütbesine getirir.

30 Ağustos: El hombrito'da ki çarpışmaya katılır.

16 Eylül: Pino del Agua çarpışması,

29 Kasım: Mar Verde de Sanchez Mosquera'nın

kuvvetlerine karşı bir hareketi yönetir. Bu çarpışmada Ciro Redondo ölümle sonuçlanabilecek biçimde yaralanmıştır.

1958- 16 Şubat: Pino del Agua'da ikinci bir çarpışma.

22 Ağustos: Fidel ona isyancı bir birliği Sierra'dan Las Villas'a kadar, bu bölgede isyancı ordunun stratejik planını yerine getirmek için götürmesi görevini verir. Bu amaç için seçilmiş olan 8. birlik Ciro Redondo adını taşır.

31 Ağustos: Komutan Che Guevara "8. Ciro Redondo birliği"nin başında Las Villasa doğru yol alır.

11 Eylül: Languna Grande'de Che'nin birliği ile yine batıya doğru Las Villas'a yönelen Camilo'nun birliği karşılaşır.

16 Eylül: "8. Ciro Redondo birliği" Escakbray dağlarına varır.

16 Ekim: Guinia de Miranda kışlasına saldırır ve bu kışlanın ele geçirilmesi.

15 ve 18 Aralık: Fomento'ya saldırı ve ele geçirilmesi,

23 Aralık: Büyük anayol üstündeki Cabaiguana saldırılması ve ele geçirilmesi.

25 Aralık: Placetas'a saldırı ve ele geçirilmesi. Remeidos ve Caibarien şehirlerinin kurtarılması.

28 ve 31 Aralık: Santa Clara çarpışması.

1959- 1 Ocak: Santa Clara'nın ele geçirilmesi.

2 Ocak: Che'nin komutasındaki "8. Ciro Redondo birliği" Havana'ya girer ve La Cabana kalesini işgal eder.

16 Ocak: Tıp koleji tarafından kendi şerefine düzenlenen bir toplantıda, Havana'da ilk konuşmasını yapar.

9 Şubat: Ülkeye yaptığı hizmetlerden dolayı ve Maximo Gomez'in geçmiş örneğine bağlı kalarak, Cumhuriyet yasası onu doğuştan Küba yurttaşı olarak kabul

eder.

11 Şubat: "İktisadi yorumlar" programında ilk kez olarak televizyona çıkar.

19 Şubat: "Revolucion", "Gerilla nedir" adlı yazısını yayınlar.

3 Haziran: İkinci evliliğini, Escambrat'dan beri mücadele yoldaşı olan Aleida March ile gerçekleştirir.

13 Haziran: Devrimci hükümetin tavsiyesi üstüne Asya ve Afrika ülkelerini ziyaret etmek için yurt dışına gider. Hindistan'a, Japonya'ya, Endonezya'ya ve Yugoslavya'ya gider.

7 Ekim: Silahlı kuvvetlerdeki görevlerini terk etmeksizin INRA'nın sanayi bölümü başkanlığına getirildiğini bildirir Fidel.

26 ve 27 Ekim: Her türlü saldırıya karşı halkın mücadele etme yolundaki isteğini dile getirmek için sarayın önünde yapılan büyük bir gösteride konuşur.

26 Kasım: Bakanlar kurulu onu Ulusal Banka Başkanı olarak atar.

1960- 1 Ocak: Merkez Üniversitesi ona Pedagoji Fakültesinde onur doktoru ünvanını verir.

21 Ekim: Bir Küba heyetinin başında sosyalist ülkeleri dolaşır.

7 Kasım: Moskova halkı tarafından ateşli biçimde karşılanır.

1961- 23 Şubat: Bakanlar kurulu Sanayi Bakanlığı kurma kararını verir. Che'yi bu bakanlığa bakan olarak atar.

15 ve 20 Nisan arası: Playa Gron'un istilası sırasında kendine düşen askeri sorumlulukları yerine getirir.

3 Ağustos: Küba heyetinin başında, Uruguay'a gider. Punta del Este'de toplanan Amerikalılar arası iktisadi ve toplumsal konseyin (CIES) konferansın katılır. Emperyalizmi suçlar ve "İlerleme için ittigak"ın maskesini düşürür.

16 Aralık: Pinar del Rio'da San Julian üssünde

"Okuma yazma bilmeyenin olmadığı ülke" sancağını çeker.

1962- 9 Mayıs: Habana Libre otelinde birinci "Capablanca İnmemoriam"ın oturumlarını izler.

11 Mayıs: Havana Üniversitesinde ülkenin Sinai gelişmesinde teknoloji öğrencilerinin oynayacağı rol üstüne konferans verir.

21 Ağustos: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğin'e gider,

Ekim: Ekim bunalımı sırasında Pina del Rio Eyaletinin askeri başkanı olarak savaş görevini yerine getirir.

20 Ekim: Gençlik örgütlerinin Genç Komünistler Birliği'nde toplanmasını ikinci yıl dönümü için konuşma yapar.

1963- 1 Temmuz: Devrimci hükümeti bağımsızlığın ikinci yıl dönümü kutlamalarında temsil etmek üzere Cezayir'e gider.

29 Ağustos: Birinci Mimarlık öğrencileri toplantısının kapanış konuşmasını yapar.

Ekim: Camaguey ve Oriente eyaletlerinde "Flora" kasırgasının yıkıp geçtiği bölgeleri ziyaret eder.

1964- 16 Ocak: Sovyetler Birliği ile teknik yardım protokolünü imzalar.

17 Mart: Ticaret ve gelişme konusunda BM'nin düzenlediği ilk konferansa katılmak üzere Küba heyetinin başında Cenevre'ye gider.

13 Nisan: Cezayir'i ziyaret eder.

13 Temmuz: Vietnam dağlarının kahramanı Dinh Noup'u kabul eder.

15 Ağustos: Gönüllü olarak iki yüz kırk saatten fazla çalıştığım için bir komünist çalışma belgesi alır.

28 Ekim: Camilo Cienfugeos'un anısına konuşma yapar.

4 Kasım: Ekim devriminin 47. yıldönümü şenliklerini izlemek üzere Küba heyetinin başında Moskova'ya gider.

9 Aralık: New York'tan Cezayir'e gider.

26 Aralık: Cezayir'den Mali'ye gider.

1965- 2 Ocak: Mali'den Kongo'ya gider,

8 Ocak: Gine'nin başkenti Conacry'ye gider,

16 ve 18 Ocak: Gana'ya gider ve başkan Kwame Nkrumah'la tanışır.

25 Ocak: Accra'dan geri dönüp Alger'e gider,

24 Şubat: Cezayir başkentinde toplanan Asya Afrika dayanışması 2. İktisat Seminerinde bir konuşma yapar.

3 ve 12 Mart: R.A.U.yu (Mısır) ziyarete gider.

14 Mart: Havana'ya geri döner.

Nisan: Yakınlarına bir mektup yazar. "Topuklarımda Rosinante'nin kaburgalarını hissediyorum yeniden zırhımı alıp yola koyuluyorum.."

3 Ekim: Küba Komünist Partisi Merkez Komitesinin açıklandığı toplantı sırasında Komutan Fidel Castro Che Guevera'nın veda mektubunu okur.

7 Kasım: Gerilla mücadelesine hazırlanmak için ilk kampını kurar Bolivya'da ve "***GÜNLÜK***"ünü yazmaya başlar.

1967- Mart: Bolivya da büyük gerilla eylemleri döneminin başlangıcı.

Nisan: "Asya -Afrika -Amerika Örgütüne Mesaj"ı (18) yayımlanır.

7 Ekim: Öldürüleceği son mücadelenin arifesinde günlüğüne son notlarını düşer.

(Bu kronoji, Küba Dış İlişkiler Bakanlığı'nın "Uluslararası siyaset" dergisinden alınmıştır. Sayı 3, 1967)

Notlar:

1) 1. Latin Amerika Gençleri Kongresi'ndeki bir konuşmadan, 28 Temmuz 1960

2) Pedro Albizu Campos: Porto Riko'lu avukat ve politikacı 1893'te doğdu. Poto Riko'nun bağımsızlığı için yürütülen hareketin önderi.

3) Pepin Rivera: Sömürge döneminden yeni -sömürgeci cumhuriyete kadar Küba sanayi ve ticaret oligarşisinin sözcüsü aşırı -gerici "Diaro de la Marina"nın yöneticisi. Devrimin zaferi karşısında yayımladığı başyazılarında iktidara gelmiş olan proletaryanın devrimci dönüşümlerine düzenli olarak burjuvazinin muhalefetini yansıtıyordu.

4) Humberto Medrano: Gerici "Prensa Libre" dergisinin yönetici yardımcısı olan karşı-devrimci gazeteci.

5) ABD'den karşı-devrimci propagandayı yöneten ve Nisan 1961'de Playa Giron saldırısı sırasında CIA tarafından düzenlenen konseye başkanlık eden hain Jose Miro Cordoba'yı anmakta.

6) Marabu yada aroma: Akasya türünden, dalları dikenli, yaprakları birleşik bir ağaç türü. Çiçeği sarı renkli ve kokuludur. Sıcak bölgelerde boyu 17 metreye kadar ulaşır.

7) Küba gençlik örgütlerinin bütünleştirilmesinin ikinci yıldönümünü anma törenindeki konuşmadan, 20 Ekim 1962

8) Julio Antonio Mella: 1925 yılında, Küba Komünist Partisinin kurucusu, 11 Ocak 1929'da Gerardo Machado'nun emperyalist yanlısı düzeninin ajanları tarafından Meksika'da öldürüldü. Camilo Cienfuges, Fidel Castro'nun yönettiği devrimci gerillanın kahramanı, devrimci ödevlerini yerine getirmekteyken bir uçak kazasında 28 Ekim 1959'da kayboldu.

9) Turquino: Pico Real del Turquino, Sierra Maestra sıradağlarında bulunan Küba'nın en yüksek noktası. Che burada, devrimin ilk yıllarında, askeri çalışmaları için sözü geçen noktaya beş kez tırmanan genç asileri anmakta.

10) Uluslararası Mimarlık Öğrencileri Toplantısının ka-

panış konuşmasından, 29 Ağustos 1963

11) 11 Mayıs 1949'da Carlos Prio Socarras hükümeti sırasın da geçen, utanç verici olaya değinmekte; Havana limanına demir atmış bulunan bir filonun mürettebatından ABD'li deniz piyadeleri, Küba başkentinin merkez parkında bulunan Jose Marti'nin heykeline işemişlerdi.

12) Komünist emek ödüllerinin verilmesi nedeniyle yapılan konuşmadan bölümler, 11 Ocak 1964

13) Roca: Kumandan Guevara burada Blas Roca Calderio'dan söz etmekte. Roca şu anda Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasal Büro üyesi ve Ulusal Meclis Başkanıdır.

14) Sanayi Bakanlığı Genç Komünistler Birliği tarafından düzenlenen "Gençlik ve Devrim" adlı seminerde ki konuşmadan, 9 Mayıs 1964

15) Uruguay'daki haftalık Marcha Dergisi yönetmeni Carlos Quijano'ya mektup 12 Mart 1965

16) Küba'da büyük hasara neden olan "Flora" kasırgası 4 ile 8 Ekim 1963 tarihleri arasında ülkenin doğu kesiminde etkili oldu.

17) Devrime ihanet eden Manuel Urrutia Lileo Ocak 1959'de geçici devrimci hükümette Cumhurbaşkanıydı. Fidel'in yönettiği silahlı mücadelenin zafere ulaşmasının sonucu olarak ortaya çıkan yeni halk iktidarına karşılıktı.

18) Asya, Afrika ve Latin Amerika Halkları Dayanışma Örgütü.